

Zomerrapportage 2020

gemeente
Hoeksche Waard

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Voorwoord	5
1. Inleiding	7
1.1 Algemeen	7
1.2 Samenvattend beeld	8
2. Beleidsrapportage	12
2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	12
2.2 Programma 1 Veiligheid	22
2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat	23
2.4 Programma 3 Economie	31
2.5 Programma 4 Onderwijs	34
2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	35
2.7 Programma 6 Sociaal Domein	39
2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	48
2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening	52
3. Financiële rapportage	57
3.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning	60
3.2 Programma 1 Veiligheid	60
3.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte	61
3.4 Programma 3 Economie	61
3.5 Programma 4 Onderwijs	62
3.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie	62
3.7 Programma 6 Sociaal Domein	62
3.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu	63
3.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening	63
3.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien	64
3.11 Gemeentefonds	65
3.12 Reserves	66
3.13 Investerings	69
4. Risico's en aandachtspunten	72
Bijlagen	75

Voorwoord

Voor u ligt de zomerrapportage 2020. Doel van deze rapportage is om inzicht te geven in de stand van zaken van het lopende begrotingsjaar 2020. Het is belangrijk om, indien nodig, te kunnen bijsturen (van begroting) zowel beleidsmatig als financieel. We willende geplande activiteiten kunnen verantwoorden en bijsturen zodat planningen worden gehaald en mogelijke afwijkingen in beleid of financiën (over-/onderschrijding met voorstel en/of dekking) aan geven.

Het eerste deel van 2020 zullen we met z'n allen niet snel vergeten. Deze stond immers bijna volledig in het teken van de corona crisis. Het was voor iedereen een complete nieuwe situatie waar we in terecht kwamen.

De uitbraak leidde tot voor Nederland ongekende maatregelen, waarbij het maatschappelijke verkeer voor een groot deel werd stilgelegd. Onder meer alle scholen, universiteiten, bibliotheken, cafés, kapperszaken, musea, bioscopen en restaurants sloten op last van de landelijke overheid hun deuren. De centrale eindexamens op alle middelbare scholen werden geschrapt. Sportwedstrijden en tal van andere evenementen werden afgelast. Aan iedereen werd geadviseerd om 1,5 meter afstand van elkaar te bewaren en niet naar het buitenland te reizen als dat niet echt noodzakelijk was. Daarnaast werd gevraagd om zoveel mogelijk binnen te blijven en zo mogelijk vanuit huis te werken. Het kabinet stelde een economisch hulpplan op om bedrijven die in geldnood kwamen te ondersteunen. De regering schatte eind april 2020 in dat het begrotingstekort dat jaar in het gunstigste geval zou uitkomen op 92 miljard euro, waar vooraf aan de coronapandemie was gerekend op een overschot van negen miljard euro.

Dit alles had en heeft vanaf het begin uiteraard ook grote impact gehad op de Hoeksche Waard.

Direct werd vanuit de gemeente een crisisorganisatie met een duidelijke bevelstructuur opgetuigd die het hoofd moest bieden aan de ontstane situatie. Veel was in het begin niet duidelijk en er moest snel geschakeld en geïmproviseerd worden en er moesten besluiten worden genomen die op niet volledige informatie berustte.

Daarnaast werd ook direct de samenwerking met de gemeenten van de veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid gezocht. Met elkaar werd gekeken naar de mogelijke effecten, welke oplossingen er nodig waren en hoe we de situatie en voortgang van de ingezette acties kunnen monitoren.

Voor de eigen gemeentelijke organisatie was het vooral in de beginfase belangrijk om de basis dienstverlening naar onze inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties overeind te houden. In deze crisissituatie was dat een belangrijke taak voor ons als lokale overheid. De conclusie is dat dit goed is gelukt. Informatieverstrekking, contact leggen naar buiten toe, openstelling servicepunten, behandeling aanvragen, verstrekken vergunningen en ondersteuning via financiële bijstand: dit alles liep voor het grootste deel gelukkig zonder al te veel problemen door. Het is belangrijk dat dit goed en snel is opgepakt omdat daardoor snel doorgepakt kon worden naar andere vraagstukken qua dienstverlening (b.v. pakket maatregelen direct gericht op ondersteuning ondernemers en verenigingen).

Op sommige onderdelen is door de crisis juist een versnelling opgetreden. Als we kijken naar het thuiswerken dan kwam de organisatie ineens voor de opgave te staan om hier versneld zaken in uit te rollen. Vergaderen en werken op afstand vroegen ineens om andere technieken en pakketten. Hier is adequaat op gereageerd om zo goed als mogelijk er voor te zorgen dat de werksituatie zich zo snel mogelijk zou normaliseren en een ieder weer zijn taak kon oppakken. Ook de bestuurlijke overleggen (raad en college) vroegen om aanpassingen. Dit is met ieders gevraagde aanpassingsvermogen tot een goed resultaat gebracht.

Uiteraard zijn door de crisissituatie projecten vertraagd, moesten zaken uitgesteld worden, zijn er effecten op de vooraf vastgestelde opgaven. Dit kan ook niet anders omdat we met ons werk als gemeente ook sterk afhankelijk zijn van onze partners en de samenleving in het algemeen. In deze rapportage wordt aangegeven op welke onderdelen het effect heeft gehad en welke consequenties dit heeft voor nu en de komende tijd. De begroting en daarin opgenomen visie en opgaven blijven t het kader van waaruit wordt gewerkt.

Het overall beeld van deze rapportage is als volgt:

76% van de activiteiten staat op groen

23% oranje

1% rood

De grote effecten, die de crisis op de wereld, op ons land en dus ook op de Hoeksche Waard, zullen hebben, laten zich nog lastig voorspellen. Dat de impact er zal zijn is evident maar in welke mate is nog niet helder. Via monitoring houden we zo goed mogelijk de vinger aan de pols. Nieuwe informatie wordt verwerkt en doorberekend om te bepalen wat de effecten daadwerkelijk zijn voor de toekomst.

Waar we als Hoeksche Waard met z'n allen enorm trots op kunnen zijn is de getoonde saamhorigheid. Inwoners, ondernemers, vrijwilligers, maatschappelijke organisaties, kerken etc.: allemaal zijn niet bij de pakken neer gaan zitten en we hebben laten zien over veel flexibiliteit te beschikken. Mooie nieuwe initiatieven zijn uit de samenleving ontstaan en dat heeft ook weer heel veel moois en goeds gebracht.

Vanuit ieders portefeuille zijn activiteiten opgezet om de samenleving in de Hoeksche Waard zo goed mogelijk te ondersteunen. Dit hebben we gedaan en dit zullen we blijven doen om er voor te zorgen dat het leed zo klein mogelijk gehouden wordt en er weer positief naar de toekomst gekeken kan worden.

Aangeboden door,
burgemeester en wethouders van gemeente Hoeksche Waard

B.W. Silvis-de Heer
secretaris

A.P.J. van Hemmen
burgemeester

1. Inleiding

Voor u ligt de Zomerrapportage 2020 van gemeente Hoeksche Waard. De verschillende teams geven, in samenwerking met de financiële adviseurs en de programmacoördinatoren, inzicht in de voortgang over de doelstellingen uit de actuele begroting.

1.1 Algemeen

De Zomerrapportage 2020

In de zomerrapportage wordt beschreven of de belangrijkste doelstellingen uit de programmabegroting 2020 op schema liggen. Met het doel te rapporteren over de belangrijkste beleids- en financiële afwijkingen in de programma's van het huidige begrotingsjaar en de doorwerking hiervan in volgende jaren. Indien nodig kan de raad gevraagd worden om herverdeling van budget tussen programma's of het muteren op reserves. Naast tekorten worden ook overschotten op budgetten gemeld. Hierbij maken we onderscheid tussen structurele of incidentele overschotten

De Zomerrapportage bevat de volgende onderdelen:

- Samenvatting en toelichting
Hier geven wij een beeld van de uitkomsten van de zomerrapportage en lichten wij tevens de belangrijkste ontwikkelingen en verschillen toe.
- Beleidsrapportage
In de beleidsrapportage is per programma en per taakveld een verantwoording opgenomen over de uit te voeren activiteiten. Deze activiteiten zijn afkomstig uit de actuele Programmabegroting 2020. Over de voortgang van de activiteiten wordt gerapporteerd door middel van een indicator en indien nodig wordt een toelichting gegeven

	Gereed of uitvoering loopt conform planning en gestelde kaders
	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

- Financiële rapportage
Hierin rapporteren wij over de afwijkingen van de begroting en het uitvoeringsprogramma investeringen, inclusief de mutaties op de reserves en voorzieningen. Hierbij hanteren wij de criteria zoals vastgelegd in de Financiële Verordening en de Nota P&C :

Onderdeel	Verantwoordingsniveau	(Verwachte) over- óf onderschrijding
Programma's en investeringen / kredieten	Raad / College	Het begrotingscriterium wordt gehanteerd met als ondergrens € 100.000,- (cf. artikel 212)

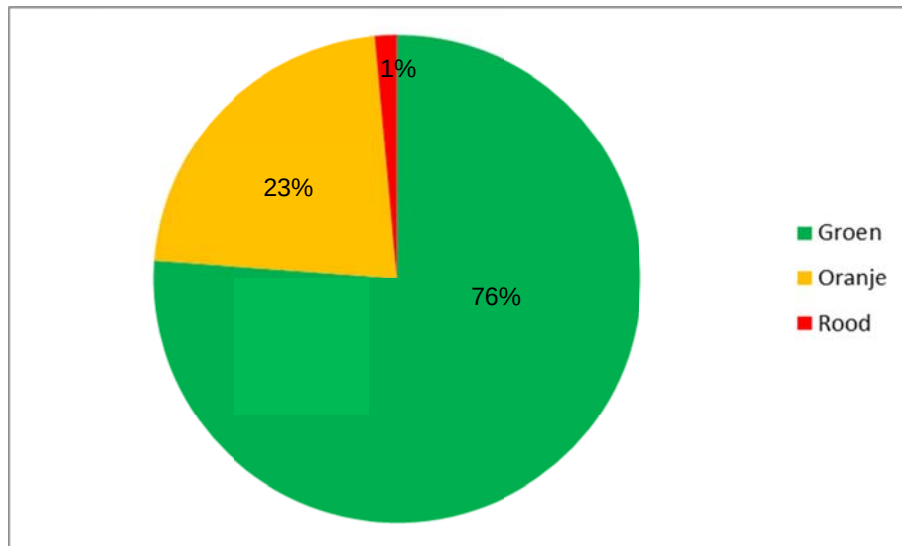
- Risico's en aandachtspunten
Hier gaan wij in op de stand van mogelijke nieuwe dan wel lopende risico's die van invloed zijn op de gemeentelijke bedrijfsvoering.

1.2 Samenvattend beeld

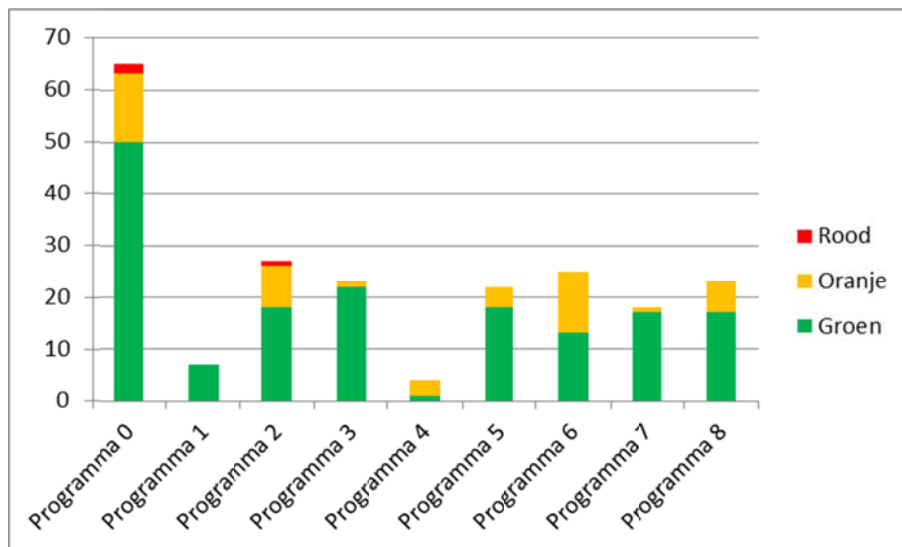
Beleidsrapportage

In totaal wordt er gerapporteerd over 214 activiteiten. Daarvan zijn 163 indicatoren op groen, 48 indicatoren op oranje en 3 indicatoren op rood gezet.

Dit geeft het volgende beeld:

Totaal activiteiten en voortgang per programma

Sociaal domein

Op basis van de genoemde trends en ontwikkelingen in de Perspectiefnota 2020, is vorig jaar rekening gehouden met een toename van zowel de complexiteit als de omvang van de zorgvraag in 2020 en verder.. Uit zowel de beleids- als financiële rapportage 2020 blijkt dat de complexiteit en omvang van de maatschappelijke zorgvraag in 2020 inderdaad zijn toegenomen. Deze ontwikkeling wordt in de PPN 2021 niet meer opnieuw genoemd.

Daarnaast laat de beleidsrapportage een beeld zien dat een aantal ambities in het sociaal domein op onderdelen is vertraagd. Deze vertraging is gerelateerd aan de corona crisis die zich in het eerste kwartaal 2020 heeft ontwikkeld en die van gemeente maar ook maatschappelijke organisaties tijdelijk

een andere prioritering vraagt. Dit vraagt om een herprioritering op de korte termijn. De meer langdurige effecten van de crisis worden, voor zover deze op dit moment voldoende concreet kunnen worden benoemd, meegenomen in de PPN 2021 en verder.

Financiële rapportage

Actueel financieel beeld voorafgaand aan Zomerrapportage

In onderstaande tabel is de primitieve begroting 2020 weergegeven. Na de begroting heeft de raad een aantal begrotingswijzigingen vastgesteld. De begrotingswijzigingen die effect hebben gehad op het begrotingssaldo, zijn in onderstaande tabel weergegeven.

(bedragen x €1 miljoen)

Actueel financieel beeld voorafgaand aan Zomerrapportage 2020		2020	2021	2022	2023
A	Begrotingssaldo primitieve begroting 2020-2023	-5,6	-4,4	-2,1	1,5
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	1,6	0,6	2,1	0,3
I	Structureel begrotingssaldo op basis van primitieve begroting 2020-2023	-4,0	-3,8	0,0	1,8
	Tussentijdse begrotingswijzigingen:				
	1e Begrotingswijziging: Uitkomsten Septembercirculaire 2019	1,0	2,3	2,4	1,9
	Correctie provincie op deelnemersbijdrage DG&J	-0,7	0,0	0,0	0,0
	2e Begrotingswijziging: Aanbesteding contract hulpmiddelen (raad 3 dec 2019)	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3
	4e Begrotingswijziging: Aanbesteding contracten Groen (raad 3 mrt 2020)	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
	5e Begrotingswijziging: Croonenburgh fase 2 Oud Beijerland (raad 3 mrt 2020)	0,0	-0,0	-0,0	-0,0
	9e begrotingswijziging: Detailhandelsvisie (raad mei 2020)	-1,2	0,0	0,0	0,0
	10e begrotingswijziging Aanbesteding leerlingenvervoer (raad mei 2020)	-0,1	-0,2	-0,2	-0,2
B	Saldo tussentijdse begrotingswijzigingen	-1,8	1,2	1,2	0,7
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	1,2	0,0	0,0	0,0
II	Structureel saldo van de tussentijdse begrotingswijzigingen	-0,6	1,2	1,2	0,7

* De begrotingswijzigingen die géén effect op het begrotingssaldo hebben zijn vanwege de leesbaarheid buiten dit overzicht gehouden

Na verwerking van de tussentijdse begrotingswijzigingen, is het structurele begrotingssaldo als volgt:

(bedragen x €1 miljoen)

Structureel begrotingssaldo voorafgaand aan Zomerrapportage 2020		2020	2021	2022	2023
C	Begrotingssaldo na tussentijdse begrotingswijzigingen (A+B)	-7,4	-3,2	-0,9	2,2
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	2,8	0,6	2,1	0,3
III	Structureel begrotingssaldo na tussentijdse begrotingswijzigingen (I+II)	-4,6	-2,6	1,2	2,6

Uit bovenstaande tabel blijkt dat na verwerking van de tussentijdse begrotingswijzigingen sprake is van een structureel sluitende begroting vanaf 2021. Dit perspectief vormt de basis voor deze Zomerrapportage.

In deze Zomerrapportage zijn de financiële consequenties verwerkt van ontwikkelingen in het bestaande beleid.

(bedragen x €1 miljoen)

Zomerrapportage 2020		2020	2021	2022	2023
D	Saldo ontwikkelingen bestaand beleid	4,0	-0,1	-0,1	-0,3
	Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	-0,6	0,4	0,3	-0,0
IV	Structureel resultaat ontwikkelingen bestaand beleid	3,4	0,3	0,2	-0,3

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de Zomerrapportage een gunstige effect heeft op het structurele begrotingssaldo in de jaren 2020 tot en met 2022. Na 2022 heeft de Zomerrapportage een negatief (structureel) effect van € 0,3 mln.

In de zomerrapportage 2020 zijn op hoofdlijnen de volgende grote mutaties verwerkt:

(bedragen x €1 miljoen)

Omschrijving	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Herberekening kapitaal lasten als gevolg van het doorschuiven van investeringen (2020: €2 mln afl opend naar €0,4 mln in 2023)	2,0	1,1	0,6	0,4
Onderuitputting budgetten op grond van realisatiecijfers 2019	1,5	1,5	1,5	1,5
Effecten Meicirculaire 2020 gemeentefonds	1,5	1,0	1,3	1,1
Doorwerking actualisatie woningbouwprognoses op de OZB, Algemene Uitkering en de Leges omgevingsvergunningen	0,1	0,7	1,0	1,1
Opbrengsten uit anterieure overeenkomsten	0,9	0,4	0,4	0,4
Verschuiving RES-middelen tussen jaren	0,3	-0,3	0,0	0,0
Apparaatskosten als gevolg van autonome groei Wmo	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Aanpassingen capaciteit op basis van evaluatie detailstructuur	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Verhoging van de budgetten Wmo huishoudelijke ondersteuning als gevolg van de aanzuigende werking (abonnementstarief) en verhoging van budgetten Wmo begeleiding	-1,3	-1,8	-2,0	-2,1
Neerwaartse bijstellingen van de opbrengsten uit dividend BNG, Stedin en Evides	0,0	-0,7	-0,7	-0,7
Overig (diverse kleinere mutaties waaronder de bijdrage aan het waterschap voor onderhoud wegen buiten de kom, eindheffing werkkostenregeling, lagere doorschuif btw, etc)	-0,6	-1,1	-1,3	-1,0
Eindtotaal	4,0	-0,1	-0,1	-0,3

Actueel financieel beeld na verwerking van Zomerrapportage

Onderstaande tabel bevat het structurele begrotingssaldo na verwerking van de financiële aanpassingen in deze Zomerrapportage .

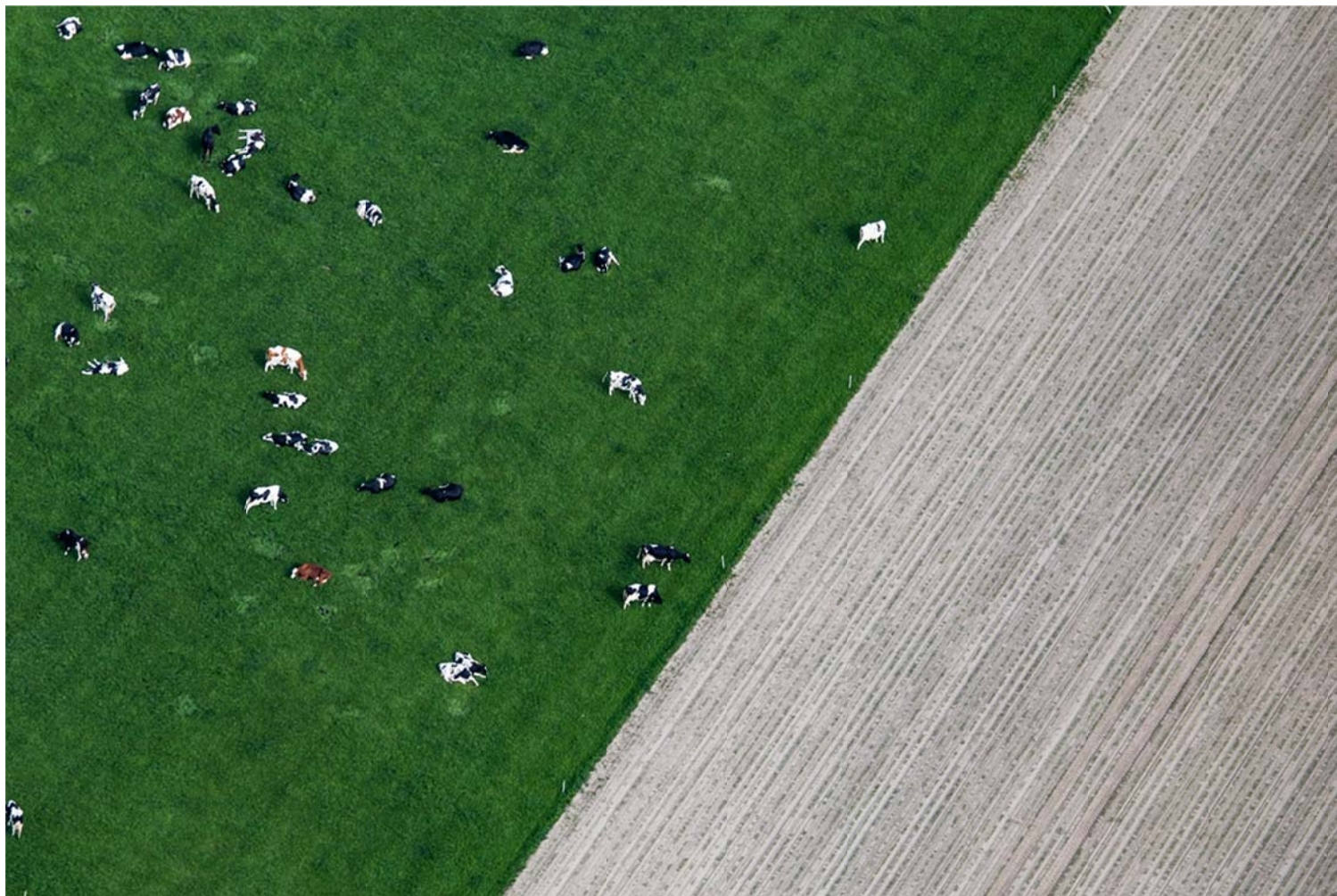
(bedragen x €1 miljoen)

Actueel financieel beeld na Zomerrapportage 2020	2020	2021	2022	2023
E Begrotingssaldo na Zomerrapportage (C+D)	-3,4	-3,3	-1,0	2,0
Waarvan incidentele baten (-/-) /lasten (+/+)	2,1	1,0	2,4	0,3
V Structureel begrotingssaldo na Zomerrapportage 2020 (III+IV)	-1,3	-2,2	1,5	2,3

Uit de tabel blijkt dat na verwerking van de Zomerrapportage sprake is van een structureel sluitende begroting vanaf 2022. In dit perspectief zijn de positieve effecten van de meicirculaire 2020 voor de hoogte van de gemeentefondsuitkering verwerkt.

Op grond van brief van de provincie in het kader van het toezichtsregime bij de begroting 2020, dient de begroting vanaf 2022 structureel sluitend te zijn. Uit de tabel blijkt dat wij hieraan voldoen.

Voor een nadere toelichting op alle voorstellen uit deze Zomerrapportage wordt verwezen naar hoofdstuk 3 Financiële Rapportage.

2. Beleidsrapportage

Per programma leggen wij verantwoording af over het beleid en de planning waar dit afwijkt van de doelstellingen en uitgangspunten uit de actuele programmabegroting.

Over de voortgang van de activiteiten rapporteren wij door middel van een indicator en indien nodig geven wij een toelichting.

	Gereed of uitvoering loopt conform planning en gestelde kaders
	Uitvoering staat onder druk, kans op afwijkingen. Extra bewaking van de kaders en planning
	Uitvoering wijkt in negatieve zin af van de planning en gestelde kaders. Maatregelen zijn vereist

2.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

Taakveld 0.1 Bestuur

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.1.1	Realisatie raadsthema's hoofdlijnenakkoord	Programmatische uitwerking raadsthema's	Raadsthema's zijn vertaald naar programma's
0.1.2	Stimuleren overheids-en burgerparticipatie	Opbouw en ondersteuning dorpsgericht werken	Plan van aanpak ideeënmakelaars is door directie en college akkoord bevonden. Discussienota voor de raad is in voorbereiding.
0.1.3	Stimuleren overheids-en burgerparticipatie	Ondersteuning initiatieven	
0.1.4	Deelname aan De Hoeksche Waardse Uitdaging	Ondersteuning	Is dit jaar gerealiseerd. De HW uitdaging draait zelfstandig.
0.1.5	We kennen onze omgeving en weten wat we de omgeving kunnen bieden.	Positionering door het aangaan van nieuwe contacten, strategische allianties en deelname aan nieuwe samenwerkingsverbanden	Dit is een continu proces. De Hoeksche Waard is een intensieve samenwerking aangegaan met de vijf gemeenten op Goeree-Overflakkee en Voorne-Putten. Als Zuid-Hollandse Delta geven we gezamenlijk uitvoering aan de Regiodeal.
0.1.6	Versterken van de economische vitaliteit	Realisatie van het gezamenlijke gebiedsprogramma met de provincie	Wordt dit jaar uitgevoerd.
0.1.7	Te verwachten kosten in het kader	Actualisatie begroting	

	van herindelingsbijdrage inzichtelijk			
0.1.8	Visie dorpsgericht werken (DGW) uitgewerkt	Discussienota voor de raad om te komen tot visie- en beleidsontwikkeling van DGW		Discussienota is in voorbereiding. Er wordt gekeken hoe we ook in de coronatijd input kunnen krijgen van de raad om verder te komen tot visie- en beleidsontwikkeling van het Dorpsgericht Werken.
0.1.9	Visie op strategische positionering uitgewerkt	Plan met vertaling naar doelstellingen		Inzet is vooral nu gericht op uitwerking regiodeal Zuid-Hollandse Delta. Verbinding met omliggende regio's is er zeker maar heeft nog niet geleid tot brede visie op positionering.
0.1.10	Subsidiebeleid in relatie tot maatschappelijk vastgoed geharmoniseerd	Voorstel belasting maatschappelijk vastgoed Nieuwe subsidieverordening		Is onderdeel van de beleidsnota (maatschappelijk) vastgoed
0.1.11	Kader nota vastgoed voorbereid	Afsprakenkader ten behoeve van visie uitvoeringsagenda		Is onderdeel van de beleidsnota (maatschappelijk) vastgoed
0.1.12	Doelstellingen duurzaamheid uitgewerkt	Programmatische aanpak		
0.1.13	Strategische keuze beheer openbare ruimte beschikbaar	Implementatie vanaf 2020		
0.1.14	Communicatiebudget raad	Communicatie over raadsvergaderingen en activiteiten		Uitrol communicatieplan is in gang gezet.
0.1.15	Uitzending beeldvormende vergadering	Beeldvormende bijeenkomsten op locatie		Uitzending van beeldvormende vergadering werkt met apparatuur vanuit Oud-Beijerland en via social media (bijvoorbeeld Facebook) op locatie.
0.1.16	Vergaderkosten raad (op locatie)	Beeldvormende bijeenkomsten op locatie		Voor het vergaderen op locatie wordt gebruik gemaakt van lokale voorzieningen.
0.1.17	75 jaar bevrijding	Voorbereiding en uitvoering programma		
0.1.18	Externe (juridische) advisering	Inwinnen van extern advies		Voor deze post is structureel € 45.000,- begroot. Op dit moment is het budget ongeveer voor de helft besteed en lijkt het budget toereikend te zijn voor dit jaar. Een en ander is mede afhankelijk van ontwikkelingen, zoals de maatregelen rondom het corona-virus waar juridische consequenties uit

				voortvloeden waarvoor mogelijk extern advies benodigd is.
0.1.19	Vitale dorpen en een actieve samenleving	- Onderzoeken hoe we krachten en behoeften in de kernen centraal kunnen stellen en hieraan vormgeven - Bestuurders faciliteren zodat zij flexibel en afhankelijk van situatie en context wisselende rollen kunnen vervullen		Door middel van netwerken, gesprekken, spreekuren, bijeenkomsten en overleggen is veel ervaring opgedaan met wat wel en niet (goed) werkt in dorpsgericht werken. De les is: Het is altijd (persoonlijk) maatwerk! Maatwerk dat wij het komende jaar in samenspraak met bestuurders, management, organisatie, maar bovenal onze inwoners op maat gaan vormgeven.
0.1.20	Versterken van de (economische) vitaliteit van de Hoeksche Waard	Samen met de provincie het gezamenlijke gebiedsprogramma uitvoeren		De uitvoering loopt nog. De gemeente heeft tot en met 2021 de tijd om uitvoering te geven aan het huidige gebiedsprogramma. Voor 1 september moet er een voortgangsrapportage beschikbaar zijn. De wordt ook ter info aan de raad voorgelegd. Er vindt bestuurlijk overleg plaats tussen provincie en gemeente of en in welke vorm het gebiedsprogramma een vervolg gaat krijgen.
0.1.21	We kennen onze omgeving en weten wat de Hoeksche Waard de omgeving te bieden heeft (externe focus)	- Strategische positionering van de Hoeksche Waard in de omgeving - De belangen van de Hoeksche Waard onder de aandacht brengen in bestuurlijke netwerken zoals provincie Zuid-Holland, Metropoolregio Rotterdam Den Haag, Zuid-Holland Zuid en Zuid-Hollandse Delta		Dit zal altijd een dynamisch proces blijven en ook nooit helemaal af zijn. We hebben als jonge gemeente een duidelijke positie ingenomen in de Zuid-Hollandse Delta met de totstandkoming van de regiodeal. Verder worden de belangen van de Hoeksche Waard goed onder de aandacht gebracht binnen Zuid-Holland Zuid en in iets mindere mate nog in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. We zijn aangehaakt bij de diverse bestuurlijke gremia en kennen de agenda's.
0.1.22	Bekendheid geven aan de Hoeksche Waard	Opstarten van gebiedsmarketing		

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.2.1	Dienstverlening: dichtbij en persoonlijk, maximaal ondersteund door digitale kanalen	Implementeren en door ontwikkelen van de dienstverlening volgens het nieuwe dienstverleningsconcept	Door de coronacrisis zijn een aantal activiteiten vertraagd die nu later worden opgeleverd dan gepland, zoals de evaluatie van de servicepunten, voorstel onderzoek locatie servicepunt Maasdam en de jaarrapportage telefonie samen met het onderzoek telefonische bereikbaarheid. Het invoeren van enige e-diensten is juist versneld opgepakt.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.3.1	Onderzoek naar beheersvorm gemeentelijke vastgoed	Onderzoek doen naar een toekomstige beheersvorm voor het gemeentelijk/ maatschappelijk vastgoed. In het onderzoek ligt de eerste focus van overdracht van beheer en exploitatie naar uitvoeringsorganisatie BRES BV, uitgaande dat deze organisatie dit competitief kan realiseren	In het raadsvoorstel Startnotitie Vastgoed op orde is aangegeven dat in mei/juni 2021 een onderzoek naar het beheer en exploitatie van maatschappelijk vastgoed wordt uitgevoerd. Dit gebeurt na de uitvoering van het integraal accommodatieplan.
0.3.2	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	Onderzoek doen naar duurzaamheidsmaatregel als aanvulling op opstellen MJOP gemeentelijke gebouwen • Uitvoeren van nulmeting van het gemeentelijk vastgoed ten aanzien van de verduurzamingsopgave. • Inzichtelijk maken van het pakket van maatregelen met terugverdientijd binnen vijf jaar en langere termijn, zowel organisatorisch als financieel	De uitvraag voor het opstellen van MJOP's met verduurzamingsmaatregelen worden begin mei via een inkoopproces in de markt gezet.
0.3.3	Ingebruikname Vastgoedbeheersysteem	Onderzoek doen naar gewenst systeem voor vastgoedbeheer	Momenteel worden gesprekken gevoerd met meerdere partijen om inzicht te krijgen in een bruikbaar vastgoedsysteem.
0.3.4	Huisvesting van jeugd/ wijkteam West en verplaatsen servicepunt Maasdam	De Drie Lelies in Puttershoek is de kantoorlocatie voor jeugd/ wijkteam en het servicepunt. Hiervoor dient verbouwd te worden	De Drie Lelies is bij nader inzien niet doorgegaan. Alternatieve ruimte gevonden in niet gemeentelijk vastgoed. Ook hier dient verbouwd te worden. Dit voor rekening van verhuurder met verrekening in

			huur. Onderhandeling is gaande.
0.3.5	Bouw multifunctionele accommodatie en stal op de kinderboerderij in Oud-Beijerland	Bouw van een circulaire multifunctionele accommodatie op de locatie van de kinderboerderij. Ook verrijst er een nieuwe stal.	De stal van de kinderboerderij is in april 2020 opgeleverd. De multifunctionele accommodatie en berging zullen in juli 2020 worden opgeleverd. Er wordt onderhandeld over een afkoop van de meerkosten. Samenwerkingsovereenkomst met toekomstige gebruikers is akkoord, ondertekening is uitgesteld vanwege de crisis. Er wordt een tijdelijke dienstverleningsovereenkomst met Bres gemaakt voor de duur van 1 jaar. Sloop van verenigingsgebouw De Boezem staat gepland voor 4 ^e kwartaal 2020.

Taakveld 0.4 Overhead (ICT, Facilitair, Huisvesting etc.)

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
0.4.1	Communicatieve organisatie	Communicatietrainingen, ontwikkeling van klantgericht schrijven, inzet schrijfcoaches	Het communicatief vaardiger maken van de organisatie is en blijft één van de speerpunten van het communicatiebeleid van gemeente HW. De bijbehorende activiteiten worden voor het overgrote deel in het najaar uitgevoerd.
0.4.2	Social media	Ontwikkeling Newsroom	Door de coronacrisis is de verdere ontwikkeling en implementatie van de Newsroom verschoven naar de periode na de zomer van dit jaar.
0.4.3	Aanbesteding HR- en salarissysteem	Gemeente Hoeksche Waard is vanuit de Aanbestedingswet 2012 verplicht haar HR- en salarissysteem opnieuw aan te besteden. Reden hiervoor is dat het huidige contract met Centric afloopt per 31 juni 2019 en niet meer verlengd kan worden. Doel is in 2019 een leverancier te selecteren, die in verband met de	De aanbesteding en implementatie fase 1 zijn afgerond. We zijn nu in opstart naar fase 2 (tevens laatste). Vanuit de scope van de aanbesteding worden nog een aantal modules uitgerold. Daarnaast gaan we vanuit de optionele scope de

		Aanbestedingsregels per 1 januari 2020 live dient te gaan met het nieuwe systeem	module opleidingenmanagement aanschaffen en uitrollen.
0.4.4	Stabiel netwerk	De huidige netwerkbekabeling in het pand aan de W. van Vlietstraat is 25 jaar oud en voldoet niet meer aan de huidige eisen. De snelheid en stabiliteit van het netwerk wordt hierdoor beperkt. Dit geldt ook voor de bekabeling in de Jan van der Heijdenstraat (HW Werkt!). Voor de prestaties van de werkplek is het noodzakelijk dat de bekabeling wordt gemoderniseerd in beide panden	Project staat op dit moment in de wacht. De verwachting is dat we medio het 3 ^e kwartaal 2020 kunnen starten met de voorbereidingsfase. Dit project volgt logischerwijs op de afronding van het Twin data project en de verbouwing van een van de panden. De realisatie van dit project is essentieel om de bedrijfsvoering op deze locaties voor de mid lange termijn te kunnen borgen. Het project staat bij team ICT.
0.4.5	Aanbesteding WMO systeem	Gemeente Hoeksche Waard is vanuit de Aanbestedingswet 2012 verplicht haar Wmo-systeem opnieuw aan te besteden. Reden hiervoor is dat het huidige contract met de leverancier afloopt per 31 december 2019 en niet meer verlengd kan worden. Doel is in 2019 een leverancier te selecteren, die in verband met de Aanbestedingsregels per 1 januari 2020 live dient te gaan met het nieuwe systeem	De uitrol is goed gegaan. Voor wat betreft de archivering van stukken zijn we in gesprek hoe we dit op kunnen lossen.
0.4.6	BAG	Onderzoek naar het in huis halen van de BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen), welke nu nog door SVHW wordt bijgehouden. Vanaf 2021 kunnen we de BAG met de benodigde software, capaciteit en vaardigheden zelf gaan bijhouden.	Collegevoorstel om BAG in huis te halen is akkoord. Het project voor aanbesteding BAG software, implementatie en werving BAG gegevensbeheerder is gestart en conform planning. De BAG beheerder wordt na de zomer geworven om de implementatie te doen zodat we vanaf 1 januari 2021 de BAG in eigen beheer doen..
0.4.7	DSO	Aansluiten op de landelijke digitale voorziening DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Het DSO is een geordend en verbonden geheel van: afspraken ICT-voorzieningen, registraties, gegevensverzamelingen en bronnen.	De inwerkingtredingsdatum van de Omgevingswet is uitgesteld. Wel houden wij de planning om dit jaar aan te sluiten op het DSO voor in ieder geval VTH software en bij voorkeur ook omgevingswetbesluiten. Dat biedt namelijk ruimte om langer te oefenen met het DSO en de aan te sluiten software.
0.4.8	Digitaal vergaderen	Voor het digitaal vergaderen is voor het college en de directie	We gaan niet verder met iBabs omdat gekozen is

		gestart met een pilot van de applicatie ibabs. Door het gebruiksgemak van deze applicatie wordt gedacht aan het breder inzetten van ibabs voor teammanagers en eventueel andere gremia zoals een ondernemingsraad.		voor Notubiz. In 2020 gebruiken we iBabs nog voor het migreren van de vergaderdata.
0.4.9	Digitaliseren P&C instrumenten	Met de aanschaf van een P&C instrument wordt voldaan aan de wens van de Raad aan het helder en transparant communiceren van de P&C-producten.		Door de maatregelen omtrent corona is dit project vertraagd en wordt in 2021 opgepakt. De P&C cyclus wordt in 2020 nog met Word en Excel gedaan.
0.4.10	Opstellen advies monitoring opgaven	Naast data uit de systemen is in het dashboard informatie beschikbaar over de ontwikkelingen en de trends op de lange termijn, signalen uit tevredenheidsonderzoeken bij klanten en partners en beleidsonderzoek en –evaluatie		
0.4.11	Archiefbeheer rechtsvoorgangers	Archieven afsluiten van de rechtsvoorgangers, waardoor informatie geordend en toegankelijk is en voldaan wordt aan de wettelijke verplichting van overbrenging, waardoor een gedeelte openbaar wordt. Behoud van cultureel erfgoed en voldoen aan wettelijke verplichtingen.		Het project loopt gestaag door en de tussentijdse doelstellingen worden gehaald.
0.4.12	Digitaliseren van archieven om dienstverlening op hoger plan te brengen	Digitaliseren van archieven, waarvan het voor bedrijfsvoering en in kader van dienstverlening een meerwaarde heeft (met name bouwvergunningen).		De digitalisering gaat goed door, hierop blijft ingezet worden ten behoeve van de dienstverlening.
0.4.13	Onderzoek ambtelijke huisvesting	Stakeholder onderzoek naar de huisvesting wensen van de ambtelijke organisatie.		De kans dat dit onderzoek doorschuift gezien alle ontwikkelingen is groot. Politiek gezien moet er ook voldoende draagvlak zijn.
0.4.14	Het nieuwe werken door ontwikkelen	Door ontwikkelen van de moderne werkplek, met oog voor middelen (app, faciliteiten), draagkracht en nut en noodzaak.		
0.4.15	Implementatie AVG	Invoeren maatregelen t.b.v. Algemene Verordening Gegevensbescherming zoals vastgesteld in Privacybeleid		Binnen de gemeente wordt voldaan aan de wettelijke vereisten vanuit de AVG. De gemeente heeft een FG aangewezen en daarnaast is er een beleidsplan opgesteld. Op basis vanuit de informatie vanuit de nulmeting van Key2Control wordt de komende periode verder ingezet op de uitvoering van Dpia's (privacy impactanalyses.

0.4.16	Implementatie GRC tooling	De aanschaf en implementatie van het Naris Governance, Risk en Compliance programma		Er is een systeem van een andere leverancier (Key2Control) aangeschaft dat beter aansluit bij de wensen en behoeften van de Ciso en FG. Dit systeem wordt in de aankomende maanden geïmplementeerd op basis van de uitkomsten van de BIO nulmeting.
0.4.17	Uitvoeren audits, pentesten	Continue laten (pen)testen van IT en organisatie		Zolang de nieuwe ICT omgeving niet volledig ingevoerd is, is het niet wenselijk om (pen)testen uit te voeren. Zodra de nieuwe omgeving volledig is wordt dit opgepakt conform informatiebeveiligingsbeleid.
0.4.18	Creëren van awareness/bewust gebruik van privacy gevoelige gegevens.	Opzetten van een continu bewustwordingsprogramma		
0.4.19	Organisatieontwikkeling	Zelforganisatie, werken in pop up, van functies naar rollen, heidagen		
0.4.20	Strategische personeelsplanning	Strategische personeelsplanning		
0.4.21	Strategisch leren en ontwikkelen	Visie ontwikkelen op opleiden en ontwikkelen		
0.4.22	Mobiliteit	Mobiliteitsbeleid, talentontwikkeling		
0.4.23	Talentontwikkeling	TMA, talentontwikkelingsprogramma		
0.4.24	Duurzame inzetbaarheid	Talentontwikkeling, generatiepact, leren en ontwikkelen, vitaliteitsdag		
0.4.25	Positionering aantrekkelijk werkgeverschap	Employer Branding Doorontwikkelen website: werkenbijdegemeentehw.nl en hoekschecampus.nl		
0.4.26	Van functie naar rol	Werken met rollen		
0.4.27	Data gedreven overheid / Field Lab	Onderzoek naar het inzetten van data binnen de verschillende organisatieonderdelen en een pilot starten voor data gedreven werken.		Er wordt gestart met een "data-awareness dag" welke samen met de VNG voor onze gemeente wordt georganiseerd. Door de corona crisis is de datum verschoven van april naar 16 september 2020. Op basis van de input wordt een werkgroep

				samengesteld en een pilot geselecteerd.
0.4.28	Vernieuwing Wkpb (Wet Kenbaarheid Publieke Beperkingen)	In 2019/ 2020 wordt een vernieuwing van de Wkpb doorgevoerd. Onderzoek starten naar de consequenties van de vernieuwing voor de Wkpb-processen en Wkpb-registratie van de gemeente.		De projectgroep is bezig om alle gegevens te verzamelen en vergelijken. Zodra dat gebeurt is, kunnen de huidige gegevens worden ge-upload. Er wordt nagedacht over hoe de nieuwe werkwijze ingevoerd kan worden.
0.4.29	Implementatie KCS-applicatie	Vanaf 2020 willen de dienstverlening verder professionaliseren door gebruikmaking van een KCS-applicatie (Klant Contact Systeem).		Er is een keuze voor de software gemaakt en de implementatie is opgestart.
0.4.30	Implementatie BIG	Invoeren maatregelen t.b.v. Baseline Informatieveiligheid Gemeenten zoals vastgelegd in Informatieveiligheidsbeleid		Uitvoering staat onder druk in verband met verandering in wet en regelgeving.
0.4.31	Implementatie GGI-Veilig (verhogen digitale veiligheid)	Implementatie in het VNG overheidsprogramma van GGI-veilig.		Het project is in de voorbereidingsfase voor realisatie.
0.4.32	BAG mutaties/verbetering	Op orde brengen van de BAG.		Ter voorbereiding van de Samenhangende Objecten Registratie (SOR) en het in huis halen van de BAG wordt de BAG in relatie tot BRP en BGT (basisregistraties) bijgewerkt.
0.4.33	Aanbesteding applicatie zaakstelsel	Gemeente HW is vanuit de aanbestedingswet verplicht de applicatie voor het zaakstelsel opnieuw aan te besteden. Doel is in 2020 te starten met de voorbereiding op deze aanbesteding, die in 2021 plaats moet vinden.		Na de zomer wordt dit traject opgestart.
0.4.34	Aanbesteding Raadsinformatiesysteem	In het vierde kwartaal zal de werkgroep RIS een aanbesteding starten voor een nieuw RIS. Het doel om deze in Q1 2020 in gebruik te nemen. Er is een integratie voorzien met het huidige zaakstelsel		Eind 2019 is er een aanbesteding voor het digitaal vergaderen geweest. De winnaar van deze aanbesteding is Notubiz geworden. In 2020 gebruiken we iBabs nog voor het migreren van de vergaderdata.
0.4.35	Aanbesteding Website Hoeksche Waard	De aanbesteding voor de nieuwe gemeentelijke website wordt in 2019 opgestart. Het doel is om de nieuwe website op 1 april 2020 live te hebben.		De website is conform planning opgeleverd op 1 april 2020. In 2020 gaan we verder met de optimalisatie van formulieren en andere onderdelen van de website.
0.4.36	Aanbesteding nieuwe werkplek	Alle medewerkers krijgen een nieuwe werkplek. Voor de meesten zal dit een laptop zijn met op de bureaus op de HW locaties een		De eerste werkplekken en laptops worden op dit moment uitgerold. De projectafsluiting/oplevering

		volledige uitrusting met monitor en toetsenbord. Hiermee wordt deels invulling gegeven aan de implementatie van het nieuwe werk-concept. De fasering wordt nog bepaald. Het doel om is om in het 4 ^e kwartaal 2019 te starten met de uitrol.		staat gepland voor de zomer van 2020.
0.4.37	Verander-opgave "Adoptie Nieuwe Werkplek"	Met de komst van de nieuwe werkplek wordt veel nieuwe functionaliteit geïntroduceerd waaronder Office365 en werken met de Cloud producten van Microsoft. Het motto "niet mailen maar delen" zal een grote impact hebben op de medewerkers. Daarom wordt in het 4 ^e kwartaal 2019 een adoptieprogramma gestart.		De eerste werkplekken en laptops worden op dit moment uitgerold, inclusief Office365 functionaliteit. Door de Corona crisis is een versnelde uitrol gerealiseerd. De projectafronsting/oplevering staat gepland voor de zomer van 2020.

2.2 Programma 1 Veiligheid

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Nr.	Doelstelling	Activiteit	Voortgang en toelichting
1.1.1	De gemeente heeft een adequate crisisorganisatie	De Hoeksche Waard maakt deel uit van de regionale crisisorganisatie Zuid-Holland Zuid en heeft daarnaast lokale medewerkers die jaarlijks worden getraind.	
1.1.2	De gemeente heeft slagvaardige brandweezorg	De regionale brandweer Zuid-Holland Zuid zet zich in voor de risico- en crisisbeheersing.	
1.1.3	De gemeente participeert actief in de doorontwikkeling van bevolkingszorg	We gaan de bevolkingszorg verder professionaliseren en meer samenwerken met de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid bij het uitvoeren van de (regionale) crisisbeheersing en bevolkingszorgtaken	

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

Nr.	Doelstelling	Activiteit	Voortgang en toelichting
1.2.1	Handhaving huidig veiligheidsniveau en versterken waar nodig	A. Inzetten op handhaving van de drank en horeca en bijzondere wetten.	
		B. Inzetten op handhaving van de drank en horeca en bijzondere wetten.	
		C. Zicht krijgen op (mogelijke) ondermijnende activiteiten in de gemeente.	
		D. Ontwikkelen visie toekomstbestendige BOA organisatie (APV en DHW)	
1.2.2	Een leefbare en veilige omgeving	A. Implementatie WVGGZ	
		B. Participatie stimuleren	
1.2.3	Een leefbare en veilige omgeving	- Opstellen Integraal Veiligheidsbeleid 2019-2020 - Opstellen handhavingsbeleid - Realisatie en (tussentijdse) evaluatie van toezicht en handhaving	
1.2.4	Woonoverlast	A. Aanpassing APV en het opstellen van beleidsregels voor de uitvoering	

2.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Waterstaat

2.1 Taakveld Verkeer en vervoer

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.1.1	Verkeersveiligheid vergroten	De Regionale Projectgroep Verkeersveiligheid biedt activiteiten op het gebied van bewustwording en gedragsbeïnvloeding (Meerjarenprogramma Verkeersveiligheid)	Door de coronacrisis is een achterstand opgelopen in de geplande activiteiten die veelal op locatie zijn.
2.1.2	Bereikbaarheid verbeteren	- Het onderliggend wegennet verbeteren (vorkstructuur) door onder andere het ontlasten van de verkeersdruk op de centrale as in Klaaswaal - Actief lobbyen bij de provincie voor een goede ontsluiting van de Hoeksche Waard. Afstemmen en voorbereiden renovatie Heinenoordtunnel	
2.1.3	Duurzame mobiliteit	- Het faciliteren van fietsverbindingen, onder andere fietspadenplan Hoeksche Waard - Het faciliteren van fietsparkeercapaciteit - Het verbeteren van de infrastructuur voor elektrisch vervoer	
2.1.4	Realiseren robuuste vorkstructuur	Randweg Klaaswaal	Samen met de werkgroep randweg Klaaswaal verkennen we het gebied aan de oostkant van Klaaswaal om een voorkeurstracé te bepalen. Tegelijk vinden er ook gesprekken plaats met individuele belanghebbenden. Het streven is rond de zomer duidelijkheid te hebben over het voorkeurstracé. Uitgangspunt voor de weg is dat dit een 80 km gebiedsontsluitingsweg wordt. Hiervoor kan niet worden volstaan met een MER beoordeling, maar is een volledige MER noodzakelijk en wordt een advies voorbereid voor besluitvorming van de start van de MER. Hierna kan de notitie reikwijdte en detailniveau worden

			opgesteld. Met het advies voor de besluitvorming start MER willen we ook de afspraken met de provincie over het toekomstig eigendom en beheer van de weg beter verankeren. Door de coronacrisis en de volledige MER staat de planning wel onderdruk. Er wordt gekeken naar alternatieve methoden voor het contact met de werkgroep en hoe we de planning kunnen optimaliseren ten gevolge van de volledige MER. De exacte gevolgen voor de planning zijn nog niet bekend.
2.1.5	Realiseren robuuste vorkstructuur	Ontsluiting Zuid-West (A29-Kortweg-Lange eendrachtsweg)	In een bestuurlijk overleg met waterschap is uitgesproken samen te gaan werken aan het strekken van de Korteweg. Formele handtekeningen moeten nog gezet worden. Financiering is geregeld (zie programma Mobiliteit) ad € 7,7 miljoen voor Korteweg én aanpak van de Lange Eendrachtsweg. Eerste gesprekken met grondeigenaren voor het strekken van de Korteweg hebben plaatsgevonden, de directe omgeving is geïnformeerd en ook het dijkenoverleg is op de hoogte. Concept ontwerp voor het tracé is afgestemd met WSHD en PZH.
2.1.6	Realiseren mobiliteitsagenda	Uitwerking mobiliteitsagenda	
2.1.7	Bereikbaarheid tijdens renovatie Heinenoordtunnel	Maatregelpakket Heinenoordtunnel	
2.1.8	Monitoring en sturing mobiliteit	Opstellen verkeersmodel Hoeksche Waard	
2.1.9	Beheer openbare ruimte	Gelijkschakelen van kwaliteit openbare ruimte	Integraal beleidsplan openbare ruimte bieden we in september aan de raad aan ter vaststelling. Vanwege corona crisis is besluitvorming in raad over discussienota vertraagd, hierdoor lukt voor zomerreces aanbieden niet meer.
2.1.10	Verkeersveiligheid	Duurzaam veilig inrichten van de wegen binnen de bebouwde	

		kom		
2.1.11	Verbeteren utilitaire en recreatieve fietsroutes	Realiseren diverse fietspaden		Vanuit het fietspadenplan, opgesteld in 2018, zijn er diverse projecten in de voorbereiding of ontwerpfase gestart. De fietspadprojecten hebben meestal ook projectsubsidie ontvangen van PZH. Het gaat hier meestal op grote project waarbij met veel partijen overleggen gevoerd moeten worden op draagvlak te creëren. Dit vraagt veel tijd en geduld voordat tot uitvoering gestart kan worden.
2.1.12	Realiseren robuuste vorkstructuur	Aansluiting N217-Polderweg irt herontwikkeling SU terrein		Onderdeel van maatregelpakket Heinenoordtunnel. Uitvoering van de maatregel uiterlijk 1 ^e kwartaal 2023. Exacte planning nog niet bekend.
2.1.13	Harmonisatie beleids- en beheerplannen.	Plannen bundelen tot één nieuw en geactualiseerd beleids- en beheerplan wegen voor gemeente Hoeksche Waard.		

Taakveld 2.2 Parkeren

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.2.1	Voldoende parkeergelegenheid realiseren	Oplossen knelpunten	

Taakveld 2.3 Recreatieve havens

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.3.1	Beheer havens	Areaal bepalen en onderhoudsmaatregelen inventariseren	We hebben een belangrijke stap gezet in het beheer van onze havens door het areaal van kademuren en damwanden te bepalen. Ook zijn de onderhoudstoestand en de onderhoudsmaatregelen van deze objecten bepaald. De gegevens zijn geüpload naar het beheerprogramma Obsurv en de onderhoudskosten nemen we mee in het integraal beleidsplan openbare ruimte. De inspectie van de kademuren van de Veerhaven

			in Puttershoek is afgerond. De herstelkosten nemen we mee in het integraal beleidsplan openbare ruimte.
2.3.2	Harmonisatie havenbeheersverordening	Havenverordeningen bundelen tot één nieuwe en geactualiseerde havenbeheersverordening voor gemeente Hoeksche Waard	De harmonisatie van de havenbeheersverordening, de verordening Woonschepen en de verordening Haven- en kadegelden verloopt volgens planning.
2.3.3	Legalisering ligplaatsen loswal Puttershoek	De loswal Puttershoek aanwijzen als gemeentelijke haven	In overleg met RWS werken we aan de aanwijzing van de loswal Puttershoek als gemeentelijke haven. Er is onderzoek gedaan naar de effecten van langsvarende scheepvaart op de langs de loswal afgemeerde schepen. Er worden havenpalen geplaatst die de entree naar de loswal markeren.

Taakveld 2.4 Water

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.4.1	Beheer civiele kunstwerken (bruggen, steigers, e.d.) op orde	• Areaal opnemen in integraal beheerprogramma; • Onderhoudstoestand in beeld brengen; • Meerjarenonderhoudsplanning opstellen; • Afsluiten raamcontract onderhoud civiele kunstwerken; • Uitvoeren onderhoudsmaatregelen en vervangen civiele kunstwerken. • Vaststellen gemeentelijk beleid civiele kunstwerken.	Het areaal aan civiele kunstwerken is voor het overgrote deel bekend en ingevoerd in het beheerprogramma. De onderhoudstoestand is bekend door de eind 2019 en begin 2020 uitgevoerde onderhoudsinspecties. Een meerjarenonderhoudsplanning wordt momenteel uitgewerkt in de vorm van een raamcontract. Het uitvoeren van onderhoudsmaatregelen en de geplande vervangingen is gestart. De kosten voor het onderhoud en vervanging van de diverse objecten wordt meegenomen in het integraal beleidsplan openbare ruimte. Het vaststellen van gemeentelijk beleid op het gebied van civiele kunstwerken wordt meegenomen in het integraal beleidsplan openbare ruimte.
2.4.2	Gemeentelijke watergangen voldoen	• Uitvoeren uitgestelde onderhoudsmaatregelen vanuit	Door de samenvoeging van de 5 voormalige

	aan de gestelde eisen van het waterschap Hollandse Delta (Legger en Keur)	schouwjaar 2019; • Uitvoeren onderhoudsmaatregelen schouwjaar 2020; • Vaststellen gemeentelijk beleid beheer watergangen.	gemeenten en de PFAS problematiek zijn de geplande onderhoudsmaatregelen voor schouwjaar 2019 niet uitgevoerd. Vanuit het waterschap Hollandse Delta hebben we voorlopig uitstel gekregen voor deze werkzaamheden. Werkzaamheden zijn voorbereid maar kunnen pas aanbesteed worden als er voldoende budget beschikbaar is gesteld door de gemeenteraad. Dit extra budget wordt aangevraagd bij de behandeling van de zomerrapportage 2020. Voor de werkzaamheden van 2020 geldt dat de voorbereidingen zijn gestart maar dat de uitvoering ook hier afhankelijk is van het beschikbaar stellen van het benodigde budget. Het vaststellen van gemeentelijk beleid op het gebied van het beheer van watergangen wordt meegenomen in het integraal beleidsplan openbare ruimte.
2.4.3	Beheer gemeentelijke beschoeiingen (oeverbescherming) op orde	• Areaal opnemen in integraal beheerprogramma; • Onderhoudstoestand in beeld brengen; • Meerjarenonderhoudsplanning opstellen; • Afsluiten raamcontracten vervangen beschoeiingen; • Vervangen gemeentelijke beschoeiing; • Vaststellen gemeentelijk beleid beschoeiingen.	Het areaal aan beschoeiingen is recent in beeld gebracht en geïnspecteerd. Het onderhoudsniveau is hierdoor bekend. Het uitwerken van een onderhoudsplanning staat gepland voor het 2e en 3e kwartaal van 2020, maar de uitvoering is afhankelijk van het beschikbare budget. Het huidige budget is onvoldoende om de gewenste inhaalslag te kunnen uitvoeren. De kosten voor het vervangen van de diverse beschoeiingen wordt meegenomen in het integraal beleidsplan openbare ruimte. Het vaststellen van gemeentelijk beleid op het gebied van het beheer van de beschoeiingen wordt meegenomen in het integraal beleidsplan openbare ruimte.

Taakveld 2.5 Openbaar vervoer

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
2.5.1	Vervoersaanbod verbeteren en het wegnnet ontlasten	- In overleg met de provincie de behoefte en mogelijkheden voor aanleg P+R-voorzieningen in kaart brengen - Het realiseren van den Randstadnetverbinding (R-netverbinding)	Mogelijkheid om participatietraject weer op te starten zijn nog onbekend. Wordt in overleg met PZH vormgegeven.
2.5.2	Verbeteren externe bereikbaarheid	Doorontwikkeling nachtbus hele regio (pilot)	Mogelijkheden om pilot te evalueren zijn beperkt, aangezien de nachtbus slechts 3 maanden heeft gereden.
2.5.3	Toegankelijkheid OV	Inventarisatie bushaltes	

Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.7.1	Goede recreatieve verbindingen	In overleg met regiogemeenten invulling geven aan verbindingen over water	Met de omliggende gemeenten is een Europese aanbesteding voor Expeditie Haringvliet doorlopen, getrokken door gemeente Moerdijk. Ondanks een positieve marktconsultatie hebben partijen zich niet ingeschreven. Samen met de andere gemeenten wordt voor 2020 gekeken naar een alternatief en voor 2021 naar de andere mogelijkheden. Voor de overige waterverbindingen (Deltapontjes) zijn voor 2020 2 nieuwe overeenkomsten gesloten met aanbieders en voor 1 pontje is dit in de maak voor medio 2020. Stoplicht op oranje wegens corona: de start van het recreatieseizoen is uitgesteld en wegens de verplichte 1,5 meter afstand tussen personen liggen een aantal kleinere pontjes stil, omdat ze hier niet aan kunnen voldoen. Voor 2021 en verder zijn we met onze inkoopadviseur aan het kijken of en hoe we deze vaarverbindingen meerjarig kunnen aanbesteden.

Taakveld 7.2 Riolering

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.2.1	Harmonisatie beleid en beheer	Opstellen van het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vgrp).	De planning is om het GRP in september 2020 door de gemeenteraad te laten vaststellen.

Taakveld 7.3 Afval

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.3.1.	Afvalinzameling	Doorvoeren van omgekeerd inzamelen.	De uitvoering van omgekeerd inzamelen is vertraagd. - Gewacht op definitieve bekrachtiging van het grondstoffenbeleidsplan (GBP) door de gemeenteraad. - Vacatures bij de RAD, deze zijn in 2018 niet ingevuld vanwege de onzekerheid of de RAD zou opgaan in BV of opgaan in gemeente. - De markt voor ondergrondse containers is overvraagd. Er was geen productiecapaciteit meer wat de prijs van een ondergrondse container in de aanbestedingen deed opstuwten tot bijna 150% van waarmee gerekend was in het GBP. Om die reden is een aanbesteding ook uitgesteld. - Er waren langdurige en moeizame onderhandelingen over de Raamovereenkomst verpakkingen en de lagere vergoedingen voor PMD. De overige projecten uit het Grondstoffenbeleidsplan zoals schooleducatie, circulair ambachtscentrum verlopen volgens planning.

Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en Crematoria

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.5.1	Harmonisatie beleid en beheer	Vaststellen van nieuw beleid en nieuwe tarieven	Op 3 maart heeft de gemeenteraad richtinggevende uitspraken gedaan voor het nieuwe begraafbeleid. Dat wordt op dit moment uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd voor het zomerreces (7 juli).

2.4 Programma 3 Economie

Taakveld 3.1 Economische ontwikkelingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.1.1	Bevorderen balans op de arbeidsmarkt	In samenwerking met de provincie Zuid-Holland wordt een uitvoeringsagenda opgesteld.	
3.1.2	Bevorderen balans op de arbeidsmarkt	Deelname aan platform Stichting Onderwijs Bedrijfsleven (SOB) en uitvoeren SOB agenda.	Er is, in samenspraak met het bedrijfsleven en de scholen, een nieuwe SOB-projectleider voor de coördinatie en uitvoering van de acties aangesteld. Aan de hand van een uitvoeringsprogramma geven SOB partners gezamenlijk invulling aan de doelen. Besloten is om de informele samenwerking op formele wijze voort te zetten door oprichting van een stichting.
3.1.3	Bevorderen balans op de arbeidsmarkt	Ontwikkelen en implementeren regionale vacaturebank	
3.1.4	Bevorderen samenwerking overheid, onderwijs en bedrijfsleven	Ontwikkelen en implementeren economic board Hoeksche Waard (o.a. ondernemers, zorgpartijen, onderwijs, etc.)	
3.1.5	Bevorderen samenwerking overheid, onderwijs en bedrijfsleven	Doorontwikkelen detailhandelsraad en centrummanagement Hoeksche Waard	
3.1.6	Bevorderen regionale samenwerking	Verkennen mogelijkheden regionale samenwerking op gebied van economische vraagstukken.	Regiodeal is gesloten
3.1.7	Groei van de vrijetijdseconomie en daarmee groei van lokale consumptieve bestedingen	Ontwikkelen en implementeren vrijetijdsprofiel Hoeksche Waard met uitvoeringsprogramma.	Projectopdracht is klaar. Programma van eisen ten behoeve van opstellen visie vrijetijdseconomie Hoeksche Waard wordt binnenkort voltooid en dan kan de uitvraag richting de bureaus plaatsvinden. Op zich loopt dit allemaal nog op schema, maar het proces om tot een goede visie vrijetijdseconomie te komen vereist participatie van stakeholders en de coronacrisis kan dit bemoeilijken waardoor mogelijk vertraging kan optreden. Voor nu gaan we daar nog even niet van uit.

3.1.8	Groei van de vrijetijdseconomie en daarmee groei van lokale consumptieve bestedingen	Doorontwikkelen detailhandelsraad en centrummanagement Hoeksche Waard.		
3.1.9	Doelstelling Kwalitatieve werklocaties	Ontwikkelen en uitvoeren actieplan werklocaties.		
3.1.10	Inzicht in economische ontwikkeling	Economische monitoring		
3.1.11	Programmatische aanpak economie	Programmaondersteuning opnemen.		
3.1.12	Behoud en de versterking van onze positie in de duurzame en innovatieve landbouw	Project Foodlab Uitvoeren projecten agenda groene cirkels		De samenwerking tussen (agrarisch) ondernemers, scholen, maatschappelijke partners en andere overheden in de Roadmap to Foodlab is geborgd in een klankbordgroep. Met interactieve werksessies, bijgewoond door partijen van binnen en buiten de Hoeksche Waard en 'de sector', zijn de ambities en doelen van het Foodlab Hoeksche Waard uitgewerkt. Er ligt zo een eerste uitwerking van het Foodlab als programma.
3.1.13	Behoud en uitbreiding van de economische vitaliteit	Samen met de detailhandelsraad de regionaal vastgestelde detailhandelsvisie uitwerken Versterken van de winkelcentra in de kernen Verbeteren van de samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven		
3.1.14	Duurzame, innovatieve landbouwsector	• Mogelijkheden verkennen op het gebied van biomassa en biobased economy • Verkenning van de realisatie van Foodlab • Via innovatieve pilots de landbouwsector in de Hoeksche Waard verder (inter)nationaal op de kaart zetten		Alle projectsubsidies voor de duurzame, innovatie landbouwprojecten zijn aangevraagd en zullen vanaf komend seizoen worden uitgevoerd.

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.2.1	Toekomstbestendige infrastructuur	Faciliteren initiatieven snel internet	
3.2.2	Aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven	• Ontwikkelen en revitaliseren bedrijventerreinen, bijvoorbeeld bedrijventerrein locatie Suikerfabriek Puttershoek • Verkopen kavels 1e fase door Bedrijvenpark Hoeksche Waard	

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.3.1	Pro actieve dienstverlening	Ontwikkelen en implementeren (agrarisch) ondernemersloket	
3.3.2	Stimuleren ondernemerscollectiviteit	Realiseren van BIZ op bedrijventerreinen en in winkelgebieden	Omdat veel ondernemers door de corona-maatregelen getroffen worden met aanzienlijk omzetsdalingen (zeker in de horeca), houden we bij het verlengen van bestaande of realiseren van nieuwe vormen van ondernemersfondsen (waaronder BIZ-zen) rekening met eventuele problemen. \.
3.3.3	Duurzaam veilig vestigingsklimaat	Vanuit een proactief accountmanagement leegstand tegengaan en kansen verzilveren voor revitalisering en verduurzaming van bedrijventerreinen	
3.3.4	Stimuleren starters en innovatie	Ontwikkelen en implementeren starters- en innovatiebeleid.	
3.3.5	Stimuleren starters en innovatie	Verkennen en (laten) ontwikkelen van ontmoetingsplek voor startende en innoverende ondernemers.	

Taakveld 3.4 Economische promotie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
3.4.1	Integrale aanpak gebiedsmarketing Hoeksche Waard	Realiseren uitvoeringsagenda gebiedsmarketing, waarbij wordt ingezet op de ontwikkeling van concrete producten.	
3.4.2	Economische promotie	Gebiedsmarketing en branding	

2.5 Programma 4 Onderwijs

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs

Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
4.2.1	Goede onderwijshuisvesting waar scholen optimaal onderwijs kunnen bieden	Vervangen van en vervangende nieuwbouw voor schoolgebouwen conform de onderwijshuisvestings plannen Besluitvorming over kostennormering onderwijs huisvesting, specifiek Bijna Energie Neutrale Gebouwen (BENG)	Vervangende nieuwbouw van Kenniscentrum en Actief College inclusief BENG loopt op schema
4.2.2	Adequate huisvesting voor het primair-en voortgezet onderwijs, inclusief het speciaal onderwijs.	Opstellen Integraal Huisvestingsplan Hoeksche Waard (extern)	Het proces loopt enigszins vertraging op door corona. Streven is nog steeds besluitvorming vóór 31 december 2020.

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
4.3.1	Versterken van (de relatie tussen) onderwijs met arbeidsmarkt en participatie, met preventie, met jeugdhulp.	Opstellen Samenwerkingsagenda onderwijs, gemeente en maatschappelijke (jeugd)partners om te komen tot één visie waarbij onze gezamenlijke opgave (w.o. Lokale educatieve agenda), aanhaakt op de economische agenda	Het opstellen van de Lokale Educatieve Agenda loopt vertraging op door de corona-crisis. De planning is dat de agenda dit jaar wordt vastgesteld..
4.3.2	Onderwijskansenbeleid	Formuleren beleid op onderwijskansen en aanbrengen samenhang in activiteiten gericht op het voorkomen en wegnemen van onderwijsachterstanden.	Moet nog starten maar staat nog gepland voor komende maanden in 2020.

2.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.1.1	Vitale dorpen en een actieve samenleving	Ondersteunen van verenigingen door combinatiefunctionarissen/buurt-sportcoaches in te zetten Faciliteren en ondersteunen van de sportraad Hoeksche Waard	Verenigingen worden zowel vraaggericht als aanbod gericht ondersteund op diverse terreinen. Sportraad is opgericht. Er vindt samenwerking plaats tussen de gemeente en de sportraad HW.
5.1.2	Stimuleren sport- en cultuurdeelname van kinderen uit gezinnen met weinig financiële middelen	Continueren overeenkomst Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds Onderzoek naar de ondersteuning van toptalenten uit de Hoeksche Waard met weinig financiële middelen	Nieuwe overeenkomst is gesloten. Onderzoek in afrondende fase, na de zomer wordt start regeling verwacht.
5.1.3	Het stimuleren en ondersteunen van beweging door (recreatieve) sportbeoefening.	Harmonisatie inzet combinatiefunctionarissen	De inzet is stap voor stap voor het grootste deel geharmoniseerd, met aandacht voor maatwerk.
5.1.4	Eensluidend sportbeleid	Harmonisatie sportbeleid	Harmonisatie uitvoeringsregels subsidie loopt vertraging op, als gevolg van coronamaatregelen. Door de onzekerheid die de corona tijd met zich meebrengt voor de verenigingen en het gebrek aan participatiemogelijkheden wordt dit opgeschoven. Harmonisatie buitensportaccommodaties is gestart.
5.1.5	Inclusief sporten en bewegen en het bevorderen van een gezonde leefstijl	Het leggen van samenwerkingsverbanden om inclusief sporten en bewegen mogelijk te maken	
5.1.6	Het stimuleren en ondersteunen van beweging door (recreatieve) sportbeoefening.	Ondersteunen oprichting sportraad HW	

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.2.1	Duurzame sportaccommodaties	In beeld brengen van de gevolgen van de verruimde btw-vrijstelling voor sport	Gemeente dient jaarlijks SPUK aanvraag in.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.3.1	Verbreden en verdiepen kunst en cultuur in de Hoeksche Waard	Uitvoering geven aan uitvoeringsprogramma kunst en cultuur	Opgenomen in de Cultuurnota., Bestuurlijke behandeling tweede kwartaal 2020.
5.3.2	Eensluidend subsidiebeleid	Harmonisatie subsidieverordening en subsidiebeleid	Nieuwe ASV is op- en vastgesteld, Vanwege coronasituatie is het projectplan op fase 2 (harmonisatie uitvoeringsregels) aangepast. De uitvoeringsregels op het terrein van kunst- en cultuur worden geharmoniseerd. De uitvoeringsregels op de andere beleidsterreinen worden door middel van een verzamelnota onder de ASV gebracht. De inhoudelijke harmonisering volgt later.
5.3.3	Ambitieniveau bibliotheekvisie realiseren	Extra bijdrage leveren aan bibliotheekwerk	Opgenomen in de Cultuurnota. Bestuurlijke behandeling tweede kwartaal 2020

Taakveld 5.4 Musea

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.4.1	Kwalitatief presenteren van kunst en cultuur	Onderzoek mogelijkheden depot	Depot museum Hoeksche Waard wordt gerealiseerd. Inventarisatie van de depotbehoefte van de overige musea is opgenomen in de Cultuurnota. Bestuurlijke behandeling tweede kwartaal 2020.
5.4.2	Kwalitatief presenteren van kunst en cultuur	Structurele hogere bijdrage aan musea Tiengemetten	Principebesluit voor structureel hogere subsidie is door college vastgesteld. Gesprekken over de invulling van de subsidie zijn gestart. De Corona-maatregelen kunnen leiden tot vertraging (van zijde van aanvrager) en leiden misschien tot een extra bijdrage in het exploitatietekort.

Taakveld 5.5 Cultureel erfgoed

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.5.1	Erfgoed in ruimtelijk beleid verankeren	- Opstellen cultuurhistorische waardenkaart - Opstellen Erfgoedverordening - Harmoniseren gemeentelijke monumenten - Oprichten erfgoedcommissie	
5.5.2	Beschermde gezichten inventariseren en waarderen	Inventarisatie uitvoeren en waardering toepassen	
5.5.3	Professionaliseren en verankeren archeologie	Aanstellen senior archeoloog Opstellen onderzoeksagenda Actualiseren archeologische verwachtingenkaart	
5.5.4	Gebouwd erfgoed beschermen	- Optimaliseren loketfunctie voor eigenaren rijksmonumenten - Aanwijzen gemeentelijke monumenten (harmonisatie) - Inventariseren en waarderen wederopbouwperiode - Inventariseren leegstand monumenten en aanpak herbestemming opstellen - Harmoniseren subsidies voor eigenaren monumenten (inclusief molens) en tegemoetkoming bouwhistorisch onderzoek - Het opstellen van groenbeheerplan rondom molenbiotopen	
5.5.5	Samenwerking met culturele organisaties verdiepen	Verdiepen relatie Museum Hoeksche Waard door opstellen intentieovereenkomst over educatie, expositie en beleid	
5.5.6	Roerende zaken en collecties opnemen in Erfgoedregister	Collecties inventariseren, waarderen en opnemen in erfgoedregister	
5.5.7	Immaterieel erfgoed opnemen in Erfgoedregister	Immaterieel erfgoed inventariseren, waarderen en opnemen in erfgoedregister	
5.5.8	Erfgoededucatie vormgeven binnen CmK	Ondersteunen bij opstellen Hoeksche Waardse Canon en leerlijn via project 'Cultuureducatie met Kwaliteit'. Trainingen vrijwilligers voor inzet cultuureducatie op scholen via project 'Cultuureducatie met Kwaliteit'	
5.5.9	Erfgoed promoten	Organisatie Open Monumentendag Aansluiting op recreatie en toerisme beleid	Vanwege de coronamaatregelen loopt dit voor het jaar 2020 anders dan verwacht. (Publieke) evenementen vervallen in elk geval tot september dit jaar.

Taakveld 5.6 Media

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
5.6.1	Certificering van het bibliotheekwerk in de Hoeksche Waard	In samenwerking met de bibliotheken in de Hoeksche Waard onderzoeken hoe we gecertificeerd bibliotheekwerk kunnen organiseren	Bibliotheek Hoeksche Waard biedt gecertificeerd bibliotheekwerk aan. De bibliotheken voormalig Korendijk zijn niet gecertificeerd. Dit is binnen de huidige constructie niet mogelijk. Dit maakt onderdeel uit van de Cultuurnota. Bestuurlijke behandeling 2e kwartaal 2020.

2.7 Programma 6 Sociaal Domein

Taakveld 6.1 Samenkracht en inwonerp participatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.1.1	Vitale dorpen en een actieve samenleving	Ophalen, delen en ontsluiten van lokale vraagstukken en behoeften. Experimenteren en (blijven) aansluiten bij/ondersteunen van initiatieven (energie) van inwoners en partners Initiëren en faciliteren van innovatieve initiatieven vanuit de samenleving door middel van onder meer het beschikbare innovatiebudget	Vanuit het innovatiebudget is dit jaar de doorontwikkeling van het Odensehuis, de doorontwikkeling van de dementievriendelijke samenleving en voorzorg gefinancierd. Daarnaast lopen er nog een aantal projecten zoals 'van Bank naar Baan' en de verdere ontwikkeling van de zorgcoöperatie de Striensche. Dit jaar wordt het programma 'Veranderen doen we samen' (innovatie) geëvalueerd. De start hiervan loopt enige vertraging op door de crisis. Ook loopt in dit kader de pilot Stougjeshof. Deze pilot loopt tot september 2021 en kent meerdere evaluatie en meetmomenten.
6.1.2	Preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van zorgkosten	Opstellen uitvoeringsprogramma Preventie, inclusief Preventie Jeugd Bewustwording en doorontwikkeling uitvoeringsprogramma Dementievriendelijke samenleving in de Hoeksche Waard Eenduidige aanpak van signalerend huisbezoek/ouderenadviseur Actualiseren ontwikkelagenda Mantelzorgondersteuning Integreren subsidiëring van activiteiten en inkoop van diensten (op alle terreinen van jongerenwerk tot sport, van welzijn tot zorg) Versterken van samenwerking tussen formele en informele zorg door onder meer de meerjarenprogramma's integrale werkwijze en preventie	Signalerende huisbezoeken zijn op dit moment uitgesteld vanwege de crisis. Uitrol gaat door conform planning. In de loop van dit jaar komt er een voorstel hoe dit proces na 2021 vorm te geven. Actualiseren mantelzorgagenda loopt enige vertraging op, omdat deze niet besproken kan worden met partners.
6.1.3	Verbeteren van de dienstverlening aan inwoners 0 tot 100 met een verminderde (tijdelijke)	Gericht inzetten op een ICT hulpmiddel dat alle relevante informatie in het sociaal domein uit de huidige systemen kan ophalen en kan verbinden tot samenhangend toegankelijke	De voorbereidingen en gesprekken lopen om dit te realiseren.

	zelfredzaamheid	informatie	
6.1.4	Vitale dorpen en een actieve samenleving	Formaliseren van jongerenparticipatie naar aanleiding van wensen van jongeren	Helaas kon de geplande avond in maart met de jongeren door corona niet doorgaan. Indien mogelijk 4 ^e kwartaal 2020.
6.1.5	Vitale dorpen en een actieve samenleving.	Harmonisatie gemeentelijk welzijnsbeleid. Vooralsnog wordt het uitgangspunt gehanteerd van 'budgetneutraliteit'	De harmonisering van het gemeentelijke welzijnsbeleid met de partner St. Welzijn Hoeksche Waard is afgerond. Vanwege de Corona-maatregelen is het mogelijk dat de harmonisatie van de uitvoeringsregels voor de overige welzijnssubsidies op een later moment plaatsvindt.
6.1.6	Voor ouderen, mensen met een beperking en/of psychosociale problematiek makkelijker wordt om (langer) zelfstandig te wonen in de Hoeksche Waard.	Uitvoeringsprogramma Thuis in de kern, bestaande uit diverse inspanningen, waaronder: meer geschikte woningen realiseren, faciliteren van technische innovaties, realiseren van laagdrempelige ontmoetingsplekken in de wijk, onderzoek arbeidsmarktprognoses in de zorgsector Hoeksche Waard en bewustwordingsacties	Vanwege de huidige crisis vindt er een versnelling plaats op de uitrol van E-health, dit doen we samen met aanbieders van zorg en welzijn. Logeerszorg is tijdelijk niet mogelijk, wel wordt er doorgewerkt aan één integrale toegang. samen met partners willen we een divers en dekkend aanbod van ontmoetingsplaatsen creëren. Dit proces loopt vertraging op, vanwege de huidige crisis. Lang leve thuis is een bewustwordingscampagne om ouderen bewust te maken van hun woonomstandigheden. Mensen kunnen hiervoor een woonscan aanvragen. Zodat meer 55 plussers in een levensbestendige woning wonen en tijdig maatregelen nemen die nodig zijn om langer zelfstandig te kunnen wonen. Woonscaans kunnen vanwege de maatregelen op dit moment niet uitgevoerd worden.

Taakveld 6.2 Wijkteams

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.2.1	Bevorderen en versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door tijdelijke ondersteuning; zo licht als kan en zo zwaar als nodig	(Door)ontwikkelen programma integrale werkwijze, waaronder uitbreiding Wijkteams Hoeksche Waard Invullen van de functie procesregisseur sluitende aanpak Invullen van ontschot werken en ontschot financieren	We hebben het proces rondom escalerende zorg en sociale calamiteit in kaart gebracht. Rollen, taken en werkwijze zijn in een proces vastgelegd en geborgd. De functieregisseur sluitende aanpak is structureel ingebed in de organisatie en in fte uitgebreid. Er wordt nu gewerkt aan communicatie met college, DT en de teams en externen.
	Dichtbij, snel en op dezelfde manier ontvangen inwoners ondersteuning bij ingewikkelde vragen over zorg en welzijn. Samen met de inwoner kijken we met een brede blik naar problemen, oplossingen en kansen.	Faciliteren van een hulpstructuur in de vorm van een samenwerkingsverband (netwerkorganisatie) bestaande uit verschillende organisaties, waarbij wij inzetten op onder andere een gedeelde visie, heldere rollen, transparant werkproces en benodigde randvoorwaarden.	Er zijn 3 wijkteams in de Hoeksche Waard. Naast de praktijkervaring, is in de afgelopen periode veel aandacht besteed aan de visie op het wijkteam en de benodigde randvoorwaarden voor interne en externe betrokken partijen. Sinds november 2019 is een implementatieteam, bestaande uit professionals uit het wijkteam en medewerkers van gemeente, aan de gang gegaan om de doorontwikkeling vorm te geven. We moeten nog een groot aantal zaken op de rails zetten om te komen tot goed draaiende teams: de rollen en taken van de verschillende partijen moeten we nog nader worden uitwerken en implementeren, inclusief de werkprocessen voor meervoudige en complexe problematiek en het coachen van professionals. We zijn gestart met de werving van een kwartiermaker.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.3.1	Versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door tijdelijke inkomensvoorziening	Implementeren Ontwikkelagenda armoedebeleid vanuit de Participatiewet	Implementatie hangt samen met de opgave Armoede. Zie 6.3.2
6.3.2	Alle inwoners van de Hoeksche Waard zijn (waar nodig met ondersteuning) financieel zelfredzaam en ervaren geen financiële belemmeringen om deel te nemen aan de samenleving	Uitvoeringsprogramma armoede, bestaande uit diverse inspanningen waaronder: 0 meting (inzicht in mensen dat in armoede leeft), bewustwordingsacties, deskundigheidsbevordering, meldpunt armoede en schulden	De nulmeting verborgen armoede is opgeleverd. De adviesraad Sociaal Domein heeft haar gevraagd advies over de aanbevelingen uitgebracht, welke zal worden meegenomen in de besluitvorming over de overige inspanningen. De Corona-uitbraak heeft invloed door a) restricties om samen met betrokkenen verder te ontwikkelen en b) de nog onduidelijke duur en ernst van de gevolgen van de Corona-maatregelen op inwoners en ondernemers die voorheen al dan niet te maken hadden met (verborgen) armoede

Taakveld 6.4 Begeleide participatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.4.1	Versterken eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door maatschappelijke participatie	Door ontwikkelen Werk- en Leerbedrijf Realiseren landelijke target 'beschut nieuw' samen met werkgevers waarbij de gemeente de voorbeeldrol vervult	De "Verkenning Doorontwikkeling HWwerkt!" wordt in de komende weken afgerond. Eind februari zijn voorlopige uitkomsten gedeeld met de raad. Na besluitvorming zal een implementatieplan worden opgesteld. De target "beschut nieuw" wordt nog steeds gehaald waarbij ongeveer de helft van het aantal plekken bij externe werkgevers is gerealiseerd. De andere helft werkt binnen de muren van

			HWwerkt!
6.4.2	Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan werk helpen of dichterbij werk toebrengen.	Via kwartiermaker uitvoering geven aan SROI-beleid	Kwartiermaker SROI is aangesteld en, binnen de mogelijkheden, de verbindingen aan het leggen (binnen de gemeente en regionaal) om het SROI-proces optimaal te laten verlopen.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.5.1	Zoveel mogelijk inwoners doen duurzaam mee op de arbeidsmarkt door te kijken naar mogelijkheden: kansen creëren voor kwetsbare jongeren.	Deelname aan project Match Makers	Gemeente Hoeksche Waard heeft voor een jaar een Matchmaker aangesteld om “onzichtbare” jongeren in beeld te brengen, vast te stellen om hoeveel jongeren het gaat en hun mogelijkheden te bespreken. Gezien de corona-crisis staat de aanpak even “on hold” omdat het vooral individuele benadering vraagt. Betreffende Matchmaker staat in de startblokken.
6.5.2	Zoveel mogelijk inwoners doen duurzaam mee op de arbeidsmarkt door te kijken naar mogelijkheden	Uitvoeringsprogramma Werk voor Iedereen!, bestaande uit diverse inspanningen, waaronder: samenwerkingsconvenant Onderwijs Bedrijfsleven, realiseren platform Pro/Vso – HW werkt!, stimuleren MVO/sociaal ondernemerschap, ontwikkelen maatwerkarrangementen bij en met werkgevers	Uitvoeringsprogramma ligt op koers. De onder 6.4.1, 6.4.2 en 6.5.1 genoemde inspanningen zijn ook onderdeel van het uitvoeringsprogramma. In het tweede half jaar 2020 ligt de prioriteit bij de start van de implementatie doorontwikkeling HWwerkt!, realiseren van een sluitende aanpak tussen Pro/Vso en HWwerkt! en een verkenning van sociaal ondernemerschap. Bij dit laatste punt geldt dat corona tot vertraging kan leiden.
6.5.3	Goede begeleiding statushouders.	Professionalisering maatschappelijke begeleiding van statushouders.	Dit betreft de nieuwe werkwijze per 1-1-2020 in het kader van professionalisering van de maatschappelijke begeleiding van statushouders: inkoop casusregie statushouders bij Kwadraad

			AMW, inkoop maatwerk bij VluchtelingenWerk, extra inzet van tolken en budgettrainingen aan statushouders. De nieuwe werkwijze anticipeert voor een klein gedeelte al op de nieuwe Wet Inburgering die per 1 juli 2021 ingaat. De facturen worden achteraf per kwartaal betaald (door coronacrisis verlaagt).
--	--	--	--

Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.71.1	Bevorderen van zelfstandigheid (langer thuis kunnen wonen) voor inwoners met een beperking	Opzetten kwaliteitssysteem (rechtmatigheid, doelmatigheid, fraude, toezicht en monitoring)	Zie 6.7.1.2 voor uitwerking hiervan en status
6.71.2	Versterken van de rechtmatige uitvoering van de Wmo-taken en Participatiewet; zorgdragen voor een juiste besteding van financiële middelen in overeenstemming met de wet en de gestelde doelen	• Meer bewustwording creëren • Werkwijze om signalen op te pakken, uitvoering daarvan beleggen in de gemeentelijke organisatie • Werkwijze voor handhaving, uitvoering daarvan beleggen in de gemeentelijke organisatie • Opstellen van een fraudeprotocol (opschalen) • invullen van toezicht rechtmatigheid Wmo 2015* • Opstellen van een risicoanalyse • Aanpassen van beleidsregels	In verband met de huidige crisis is dit project 'on hold' gezet. Een projectplan hiervoor wordt nog verder uitgewerkt, waarbij ook toezicht op kwaliteit wordt meegenomen. Aansluiting wordt gezocht bij het project omtrent handhaving binnen de participatiewet. De visie van de gemeente op handhaving is hierin bepalend. De verwachting was dat in 1 ^e kwartaal van dit jaar een projectplan kon worden vastgesteld, dat is niet behaald. Het proces wordt zo spoedig mogelijk hervat.
6.71.3	Continuatie huishoudelijke ondersteuning en Wmo-begeleiding	Expertise inhuren voor aanbesteding contracten huishoudelijke ondersteuning en Wmo-begeleiding die op 1 januari 2021 aflopen	De contracten voor Wmo begeleiding worden met een jaar verlengd. Er zal worden gestart met de voorbereiding voor de inkoop voor nieuwe contracten per 2022. Het gevraagde budget voor

			de gespecialiseerde inkoop van Wmo begeleiding wordt opgenomen in de perspectiefnota. Voor Wmo huishoudelijke zorg zijn we gestart met koersbepaling voor de inkoop hiervan. Zoals het er nu uitziet kunnen we toch de zorginkoop rond krijgen voor de huidige contracten aflopen. Dus op tijd voor het jaar 2021. Tenzij de huidige crisis verergerd.
6.71.4	Inwoners ondersteunen in hun zelfredzaamheid, zelfstandigheid en participatie	Inkoop van ondersteuning (zorg in natura) met betrekking beschermde woonomgeving ten behoeve van mensen met een lichte verstandelijke beperking (LVB)	Vorbereiding regionale inkoop Beschermde wonen is gestart in maart in samenwerking met regio Zuid Hollandse Eilanden. Grote tijdsdruk als gevolg van Corona maatregelen.

Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.72.1	Intensiveren jeugdteams om wachtlijsten te voorkomen en zorgkwaliteit te verhogen	Uitvoeren van diverse pilots, waaronder samenwerking jeugdteams/huisartsen en jeugdteams op VO-scholen Inzetten extra GGZ-expertise in de jeugdteams Creëren extra arbeidsplaatsen in jeugdteams om wachtlijsten te voorkomen	De pilots huisartsen en op het VO zijn gestart. De jeugdteams hebben de beschikking over extra uren GGZ en extra fte voor de reguliere taken. Dit is voor de jaren 2020 en 2021 bekostigd uit het investeringsbudget sociaal domein en de Lokale Impuls Jeugd. De pilots worden verder uitgerold.
6.72.2	Preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van de zorgkosten	Deelnemen aan de discussie over solidariteit en op basis van uitkomsten besluit nemen hierover vanaf 2020	Het besluit over solidariteit is genomen.
6.72.3	Vitale dorpen en een actieve samenleving en preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van de zorgkosten	Uitvoeringsprogramma 'It takes a village to raise a child', bestaande uit diverse inspanningen waaronder: begeleiden ouders en professionals in het opzetten van online en offline platform(s) , inwoners en partijen stimuleren om met goede preventieve initiatieven te komen en deze te ondersteunen en borgen en bewustwordingsacties	Het platform is van start gegaan. Er zijn pagina's voor ouders en professionals.
6.72.4	Vitale dorpen en een actieve	Structureel maken van een verzameling subsidies. introductie van	Per 2020 is een aantal subsidies structureel

	samenleving en preventie, gericht op het welzijn van inwoners en het verlagen van de zorgkosten.	het innovatiefonds Sociaal Domein gedurende de periode 2020-2023.		gemaakt. De evaluatie innovatiebudget wordt in 2020 afgerond. Dit is bepalend voor de invulling van het innovatiebudget na 2020.
--	--	---	--	--

Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.81.1	Iedereen kan zoveel mogelijk wonen op een voor hem of haar passende plek, met of zonder ondersteuning	Ontwikkelen van gemeentelijk beleid Herverdelen van middelen vanuit de centrumgemeente Nissewaard Ontwikkelen en ontsluiten van nieuwe vormen van huisvesting, waaronder flexwonen	Flexwonen is begin 2020 gestart met het plaatsen van mensen die aangemeld worden vanuit verschillende (zorg)partners. Het aantal beschikbare flexwoningen is beperkt. Op dit moment is een wachtlijst (ca 15 pers, waarvan 10 urgent). Aan de uitbreiding van het aantal flexwoningen wordt gewerkt.
6.81.2	Bevorderen en versterken van eigen kracht en zelfredzaamheid van inwoners door tijdelijke ondersteuning; zo licht als kan en zo zwaar als nodig.	Regie voeren op een sluitende aanpak voor kwetsbare jongvolwassenen en personen met verward gedrag	In samenhang met 6.8.1.1 'Ontwikkelen gemeentelijk beleid', starten we in Q3 een onderzoek naar de omvang en situatie van deze groep. Inzicht in de ondersteuningsvragen op zorg en wonen, dient te leiden tot passend aanbod en hiermee tot preventie van overlastgevend verward gedrag (en instroom in de maatschappelijke opvang). Aanvullend oriënteren we ons op passende ondersteuning aan personen met verward gedrag in combinatie met tertiaire verslavingspreventie. -In samenhang met de preventie op verplichte zorg (Wvggz en Wzd), worden er in het 3 ^e kwartaal oefensessies gepland in samenwerking met domeinoverstijgende professionals in de wijk.
		Implementatie wet verplichte GGZ en Wet Zorg & Dwang	Regionale implementatie Wvggz en Wzd zit in impasse. Wettelijke taken Meldpunt, aanvragen

			zorgmachtiging en horen zijn eind 2019 belegd bij DG&J. Wettelijke taak inrichten regio overleg Wvggz"zit in impasse door ontbreken regionale projectleider ZHZ 2020. Coördinatie en implementatie op randvoorwaardelijke bedrijfsmatige inrichting en monitoring ontbreekt hierdoor. Samen met Dordrecht en Gorinchem is samenwerking op procesvoorstel, ter bespreking met de regionaal bestuurlijk trekkers. Doel: voldoen aan inrichting wettelijke taken en bedrijfsmatige inrichting regionaal en lokaal op orde.
--	--	--	--

Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
6.82.1	Iedereen kan zoveel mogelijk wonen op een voor hem of haar passende plek, met of zonder ondersteuning.	Pilot houden om de samenwerking tussen 'dwang en drang' en jeugdteams te verbeteren, gedelegeerd aan de Serviceorganisatie Jeugd	Dit is in gang gezet door een project veilig thuis op regionaal niveau. Dit zou in april/ mei starten, maar heeft door corona een vertraging opgelopen. Startdatum is nu juni.

2.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Taakveld 7.1 Volksgezondheid

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.1.1	Gezondheid van bewoners beschermen en bevorderen	Uitvoeren nota Publieke gezondheid 2020-2023 . Uitvoering op onderdelen gezondheidsbevordering, gezondheidsbescherming en ziektepreventie, hierbij inzet op preventie essentieel. Waarbij wordt ingezet op gezondheidswinst.	De publieke gezondheid 2020-2023 en bijbehorende uitvoeringsprogramma onderdeel gezondheidsbevordering is opgesteld. De komende jaren aan de slag met de uitvoering waarbij inzet op preventie essentieel is.
7.1.2	Alle jeugdigen zo gezond mogelijk laten opgroeien	Borgen JGZ voor 2020 en verder, al dan niet via een aanbesteding in 2019 is gereed.	
7.1.3	Gezondheidsbevordering	Voor de periode 2020-2023 zetten we vanuit gezondheidsbevordering in op de thema's • Vitaliteit en eigen kracht ouderen. • Mentale gezondheid jeugd & mensen met een migratieachtergrond. • Leefstijl (roken, alcohol, middelen gebruik en gezond gewicht)	De thema's van de gezondheidsbevordering zijn opgenomen in een uitvoeringsplan voor de komende 4 jaar. De uitvoering van de thema's staat onder druk vanwege de coronacrisis. De prioriteiten bij partners zijn verschoven waardoor geplande activiteiten niet doorgaan of worden uitgesteld.

Taakveld 7.4 Milieubeheer / Duurzaamheid

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
7.4.1	100% energieneutraal in 2040	Uitvoeren van activiteiten uit het regionaal uitvoeringsprogramma Energievisie 2016-2020, zoals het opstellen van een regionale energiestrategie	Alle activiteiten uit het regionaal uitvoeringsprogramma Energievisie 2016-2020 lopen of zijn uitgevoerd. De Regionale Energiestrategie zal 1 juni als voorlopig concept worden vrijgegeven.
7.4.2	Energie-neutraal in 2040	Uitbreiden energieloket. Instandhouding loket en uitvoeren van een aantal acties per jaar zoals bijvoorbeeld zonnepanelen op het dak en isoleren van woningen)	Het Regionaal Energieloket wordt voortgezet. Er wordt een opdracht gegeven om de website en de klantenservice voor de komende 4 jaar bij

			het Regionaal Energieloket onder te brengen. Ook worden de wijkaanpakken weer voortgezet. Dit zal wel iets anders worden vormgegeven (online bijeenkomst) in verband met het coronavirus. Ook een aantal andere acties wordt voorbereid zoals groepsaankopen en de uitgifte van vouchers voor kleine energiebesparende maatregelen.
7.4.3		Uitbreiden energieke regio voor bedrijven en maatschappelijke organisaties. Instandhouding van energieke regio waardoor het bedrijfsleven ondersteund wordt bij duurzaamheidsmaatregelen binnen het bedrijf	De energieke regio loopt gewoon door. Ook in deze tijd is er nog wel aandacht voor het energiezuinig maken van bedrijven, hoewel de meeste bedrijven zich in eerste instantie richten op de gevolgen van het coronavirus. Er worden gezamenlijk met de OHW en energieke regio voorbereidingen getroffen voor de organisatie van de dag van de duurzaamheid op 10 oktober.
7.4.4		Opstellen en uitwerken Regionale Energiestrategie (RES)*	De Regionale Energiestrategie is in voorbereiding. Op 1 juni zal een voorlopig concept worden vrijgegeven NP RES om te beoordelen door het Planbureau. Op 1 oktober moet de concept RES worden ingediend bij het NP RES om te worden doorgerekend door het Planbureau. Dit is een aangepaste planning in verband met het coronavirus.
7.4.5		Doorontwikkeling duurzaamheidslening	De duurzaamheidslening loopt goed. Onlangs is besloten om 2,5 miljoen extra beschikbaar te stellen voor het verstrekken van leningen aan particulieren. Er wordt gekeken naar een voorstel voor een stimuleringslening voor maatschappelijke organisaties zoals verenigingen en kerkelijke gemeenschappen. Deze moet rond de zomer in de raad zijn.

7.4.6		Educatie en bewustwording	Het lesproject scholen voor duurzaamheid via Stichting Milieu Dichterbij loopt ook dit jaar. De Willem van Oranje is reeds gestart, het Hoeksche Lyceum moet nog starten. Ook dit zal dit jaar iets anders verlopen. Een gezamenlijke presentatie in mei zal niet plaatsvinden.
7.4.7		Pilot inzet duurzaamheidscoach bij 7 wijkaanpakken	Via de Regeling Reductie Energie (RRE) zullen er energiecoaches worden geworven. Dit zijn vrijwilligers die bij particulieren een algemeen advies kunnen geven. Via het Regionaal Energieloket kan een energiecoach worden geboekt. Het werven zal in de eerste helft van dit jaar worden gestart. Afhankelijk van de ontwikkelingen rondom corona wordt gekeken wanneer deze mensen opgeleid en ingezet kunnen worden.
7.4.8	Gasloos in 2050	Opstellen en realisatie warmtetransitieplan	Samen met de ingehuurd projectleiders wordt een start gemaakt met het opstellen van een uitvraag aan bureaus om de transitievisie voor de gemeente op te stellen. Rond de zomer moet deze uitvraag gedaan worden.
7.4.9	Klimaatadaptief	Uitvoeren actieprogramma	Dit wordt opgestart na de vaststelling van het beleid in de raad van september 2020
7.4.10	Nederland circulair in 2050	Hoeksche Waard plastic vrij	Het onderzoeksproject shoreline (plasticvanger in Hollandsch Diep) loopt en er vinden diverse opruimacties plaats.
7.4.11		Uitwerking businesscase bedrijvenaanpak circulair	Bedrijvenproject 2019 is afgerond en eindrapportage opgeleverd. Vanuit deze rapportage worden vervolgacties opgenomen in programmaplan duurzaamheid.
7.4.12		Gemeentelijke circulaire inkoop	MVI manifest is ondertekend op 31 januari 2020. Het bijbehorende actieplan wordt

			binnenkort opgeleverd.
7.4.13	Energieneutrale vastgoedportefeuille gemeente	Onderzoek verduurzaming vastgoed	
7.4.14	Aanvullingswet geluid	Opstellen basiskaart geluid wegen	Dit gebeurt na het opstellen van de Regionale Verkeers- en Milieukaart (RVMK). Opstellen RVMK is gepland voor dit jaar bij 'Verkeer'.
7.4.15	Milieubeleid	Actualiseren Meerjaren Milieubeleidsplan	In verband met de komst van de Omgevingswet in 2021 en de ingrijpende wijziging van de wetgeving wordt voorgesteld deze werkzaamheden over 3 jaar uit te smeren zodat we rekening kunnen houden met de inhoud van deze Wet.

2.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
8.1.1	Realiseren en in stand houden van een gezonde en fysiek leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit	Implementeren van de Omgevingswet	De implementatie van de Omgevingswet loopt vertraging op omdat de datum van inwerkingtreding van de wet is uitgesteld.
8.1.2	Vitaal buitengebied	Doorontwikkeling van de waardeketens in de Hoekschewaardenmakerij, onder andere de gebiedsagenda Hoeksche Waard West	
8.1.3	Implementatie van de Omgevingswet	Uitvoeren Ambitie- en Programmaplan Omgevingswet Hoeksche Waard. Uitvoeren samenwerkingsagenda Omgevingswet Zuid-Holland Zuid	De implementatie van de Omgevingswet loopt vertraging op omdat de datum van inwerkingtreding van de wet is uitgesteld.
8.1.4	Aansturing, realisatie en doorontwikkeling waardenketens	Uitvoeren verschillende gebiedsagenda's, zoals HW-West, Zuiderstrand aan de zuidrand en noordrand	Uitvoering loopt volgens planning en uitgevoerde kaders.
8.1.5	Extern Kwaliteitsteam ruimtelijke ontwikkeling	Uitvoeren omgevingskwaliteit in kader van ruimtelijk domein.	Door de coronacrisis loopt de vormgeving van het kwaliteitsteam vertraging op. Verwachting is wel dat het team operationeel is als de Omgevingswet in werking treedt.
8.1.6	Landschapsbiografie en ruimtelijk omgevingskwaliteitsbeleid	Uitvoeren van goede omgevingskwaliteit	

Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
8.2.1	Harmonisatie kostenverhaal	Opstellen en vaststellen nieuwe Nota Kostenverhaal	
8.2.2	Uniforme grondexploitatieberekeningen	Aanschaffen grondexploitatiesysteem	
8.2.3	Aanvullend beleid vanuit de Nota Grondbeleid 2019-2024	Opstellen van o.a. een beleid voor snippergroen en gebruik gemeentegrond.	

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Nr.	Doelstelling	Activiteit / maatregel	Voortgang en toelichting
8.3.1	Voorzien in de toename van de reguliere woningbehoefte en nieuwbouw om extra instroom van gezinnen te kunnen faciliteren	Versnellen van de in het (regionale) woningbouwprogramma opgenomen woningbouwprojecten en het monitoren van de woningmarkt	
8.3.2	Trekken van jonge gezinnen naar de Hoeksche Waard door promotie	Regionaal ontwikkelen en uitvoeren van promotieactiviteiten waaronder deelname aan woningbeurzen buiten de regio	
8.3.3	Langer zelfstandig thuiswonen	Uitvoeren van de Blijverslening via het Svn (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting)	De blijverslening is geïmplementeerd. We zetten in op levensloopbestendige woningen. De blijverslening is hiervoor een instrument dat we verder willen promoten.
8.3.4	Faciliteren van flexwonen	Creëren van tijdelijke reguliere woonruimte voor elke Hoeksche Waarder die op enig moment in zijn of haar leven een overbruggende woonvoorziening nodig heeft	
8.3.5	Woningbouwprogramma	Opstellen wendbaar kwalitatief woningbouwprogramma	
8.3.6	Wonen welzijn zorg visie	Woningbehoefteonderzoek en aan hand daarvan opstellen van nieuwe visie wwz	Het opstellen van een wwz-visie vergt participatie van veel partijen. De realisatie loopt door corona dan ook vertraging op. Toch zetten we er vol op in de visie zo snel mogelijk te realiseren. Mogelijk vindt dit plaats door voor verschillende onderdelen verschillende snelheden aan te houden.
8.3.7	Prestatieafspraken HW en huurdersplatform	Jaarlijks afsluiten prestatie afspraken	Betreft jaarlijks terugkerende inspanning. Uitvoering loopt volgens planning.
8.3.8	Flexwonen Hoeksche Waard	Vaststellen kaders voor flexwonen	
8.3.9	Realisatie van een plusprogramma woningbouw	Lobby om alle betrokken partijen hieraan invulling te laten geven	De lobby om een extra woningbouwcontingent te realiseren heeft nog niet geleid tot een extra opgave. Door de woningbouw te versnellen proberen we feitelijk wel invulling te geven aan een plus.
8.3.10	Halfjaarlijks overleg marktpartijen	Afstemming over ontwikkelingen op de woningmarkt	Gereed. Er is doorlopend contact met marktpartijen. Woontop is onlangs

			georganiseerd. Beken wordt of een tweede Woontop haalbaar is in verband met corona.
8.3.11	Actualisatiehuisvestingsverordening	Actualiseren huisvestingsverordening; formuleren beleid voor de middenhuur	Planning wordt enigszins aangepast in verband met corona. Nieuwe planning biedt vooralsnog ruimte om de huisvestingverordening voor het einde van het jaar te actualiseren.
8.3.12	Middenhuur faciliteren	Kader voor facilitering van de middenhuur	Woningen in het middenhuur segment worden aan de voorkant bij bespreking nieuwe plannen meegegeven. Vormt een onderdeel van de woningbouwprogrammering.
8.3.13	Woonwag en standplaatsenbeleid	In afstemming met stakeholders opstellen van een kader voor het bewonen van woonwagens en standplaatsen	
8.3.14	Faciliteren nieuwe woonvormen	Faciliteren van initiatiefnemers van bijzondere woonvormen	

3. Financiële rapportage

In de Zomerrapportage 2020 stellen wij de bestaande budgetten en investeringskredieten uit de actuele Programmabegroting 2020 bij.

Resultaat Zomerrapportage

Hieronder treft u een totaal overzicht van de mutaties per programma. De toelichting op de mutaties per programma en per taakveld treft u aan in de volgende paragrafen. Zoals vastgelegd in de Financiële verordening geven wij in de Zomerrapportage een toelichting op alle afwijkingen groter dan € 100.000,- op taakveldniveau.

(bedragen x €1.000)

Programma	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
0. Bestuur en ondersteuning	404	388	-143	213
1. Veiligheid	-72	-106	-106	-106
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	-347	-290	-194	-192
3. Economie	-17	-40	-40	-40
4. Onderwijs	467	287	287	287
5. Sport, cultuur en recreatie	-43	13	13	13
6. Sociaal Domein	-1.534	-2.376	-2.551	-2.770
7. Volksgezondheid en milieu	329	-294	20	28
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	1.014	889	831	843
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	3.805	1.464	1.768	1.458
Eindtotaal	4.007	-65	-115	-267

Toelichting

In de zomerrapportage 2020 zijn op hoofdlijnen (afgerond) de volgende grote mutaties verwerkt.

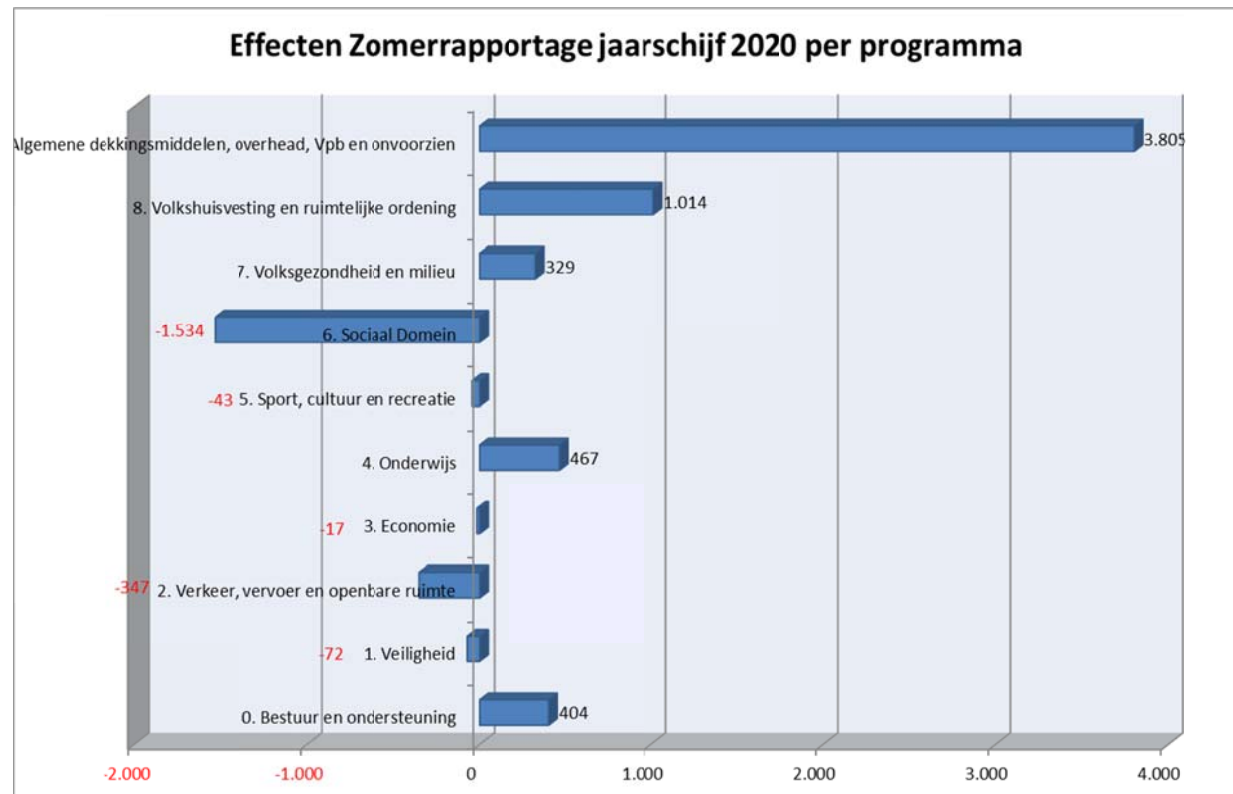
(bedragen x €1.000)

Omschrijving	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Herberekening kapitaallasten als gevolg van het doorschuiven van investeringen (2020: €2 mln aflopend naar €0,4 mln in 2023)	2.000	1.100	600	400
Onderuitputting budgetten op grond van realisatiecijfers 2019	1.500	1.500	1.500	1.500
Effecten Meicirculaire 2020 gemeentefonds	1.500	1.000	1.300	1.050
Doorwerking actualisatie woningbouwprognoses op de OZB, Algemene Uitkering en de leges omgevingsvergunningen	100	700	950	1.100
Opbrengsten uit anterieure overeenkomsten	900	400	400	400
Verschuiving RES-middelen tussen jaren	300	-300	0	0
Apparaatskosten als gevolg van autonome groei Wmo	-400	-400	-400	-400
Aanpassingen capaciteit op basis van evaluatie detailstructuur		-500	-500	-500
Verhoging van de budgetten Wmo huishoudelijke ondersteuning als gevolg van de aanzuigende werking (abonnementstarief) en verhoging van budgetten Wmo begeleiding	-1.300	-1.800	-2.000	-2.100
Neerwaartse bijstellingen van de opbrengsten uit dividend BNG, Stedin en Evides	0	-700	-700	-700
Overig (diverse kleinere mutaties waaronder de bijdrage aan het waterschap voor onderhoud wegen buiten de kom, eindheffing werkkostenregeling, lagere doorschuif btw, etc)	-593	-1.065	-1.265	-1.017
Eindtotaal	4.007	-65	-115	-267

De voordelen hebben met name betrekking op de doorwerking vanuit de jaarrekening 2019 (kapitaallasten en onderuitputting), de effecten van de meicirculaire 2020 en de opbrengsten vanuit de inventarisatie van de anterieure overeenkomsten.

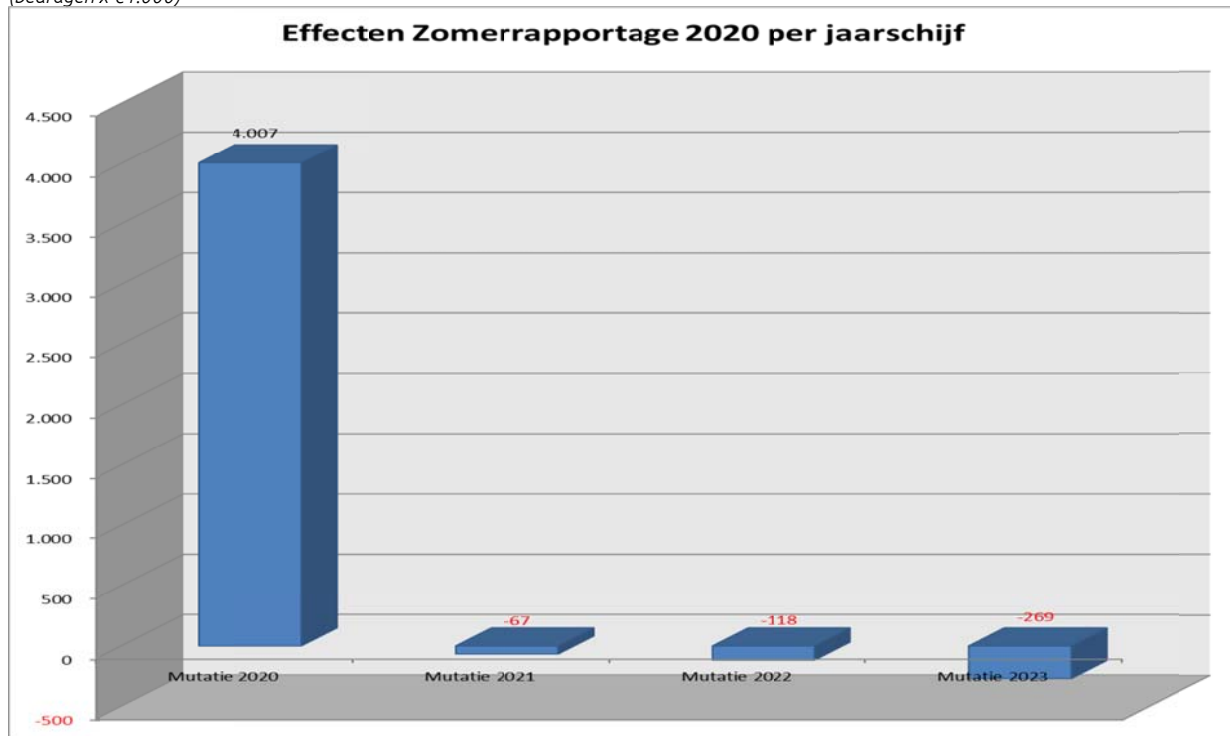
Daarnaast werken de actuele woningbouwprognoses door in de hoogte van de algemene uitkering, leges en ozb. De nadelen hebben met name betrekking de Wmo en de dividendontvangsten.

Schematisch geven de effecten van de Zomerrapportage 2020 op de jaarschijf 2020 het volgende beeld:

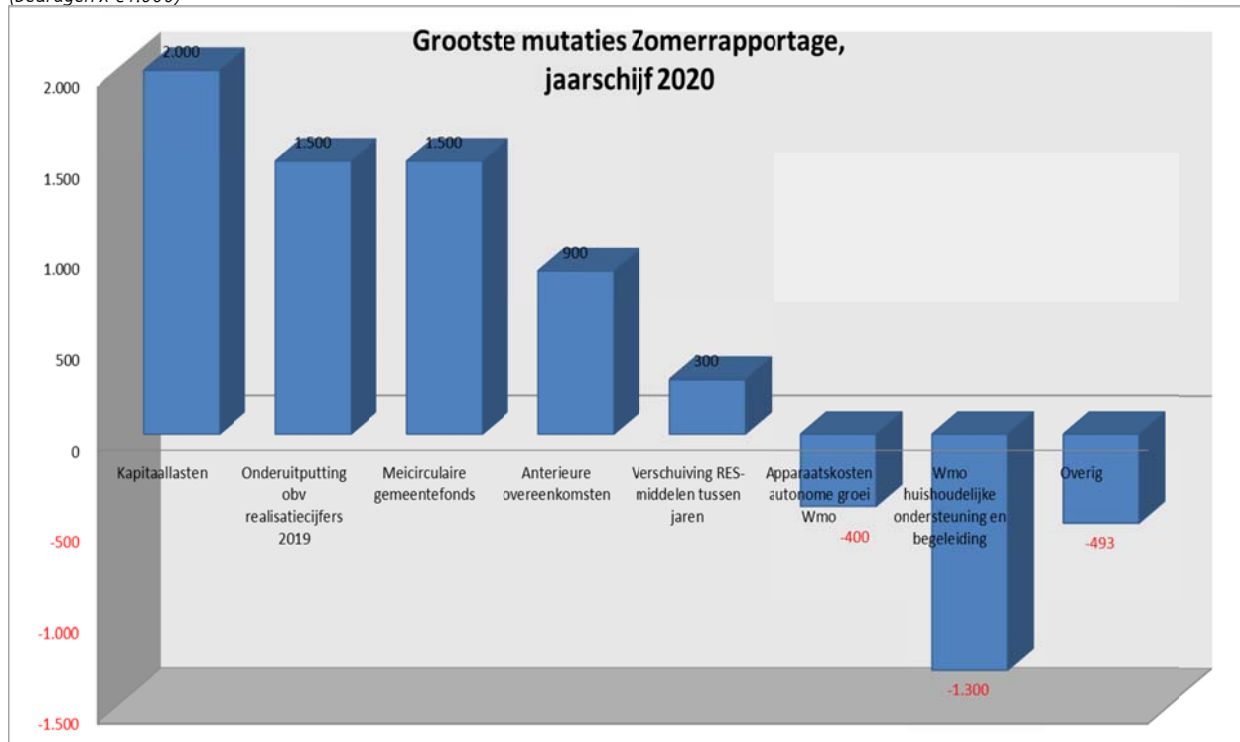
Schematisch zijn de effecten van de Zomerrapportage 2020 op de jaarschijven als volgt:

(bedragen x €1.000)

Schematisch is het beeld van de grootste mutaties uit deze Zomerrapportage als volgt:

(bedragen x €1.000)

3.1 Programma 0 Bestuur en Ondersteuning

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 0 Bestuur en Ondersteuning.

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
0.1 Bestuur	458	465	-35	298	- Doordat alle pensioenen en wachtgelden via een voorziening gaan lopen en geen betalingen meer via de begroting laten lopen, kunnen de middelen structureel uit de begroting (0,2 mln). - Op basis van de realisatiecijfers 2019 en de beschikbare budgetten 2020 en verder is geanalyseerd welke mogelijke ruimte in de budgetten aanwezig is (€0,1 mln). - De budgetten die (bij de Perspectiefnota 2019) voor dorpsinitiatieven beschikbaar zijn gesteld voor de jaren 2020 en 2021 worden herverdeeld over de jaren 2020, 2021 en 2022. Per saldo neutraal over de jaarschijven.
0.2 Burgerzaken	60	37	6	29	
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-14	-14	-14	-14	
0.8 Overige baten en lasten	-100	-100	-100	-100	Op basis van de realisatiecijfers 2019 blijkt dat de raming van de ontvangsten uit doorschuif btw te hoog is. Deze raming wordt structureel bijgesteld.
Eindtotaal	404	388	-143	213	

3.2 Programma 1 Veiligheid

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 1 Veiligheid.

(bedragen x € 1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-39	-89	-90	-90	
1.2 Openbare orde en veiligheid	-33	-17	-17	-17	
Eindtotaal	-72	-106	-106	-106	

3.3 Programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 2 Verkeer, Vervoer en Openbare Ruimte

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
2.1 Verkeer en vervoer	-119	-141	-145	-143	Vanuit de Wet Uitkering Wegen betalen wij het waterschap een bijdrage voor het beheer van de wegen buiten de bebouwde kom, binnen de gemeentegrens. Bijdrage in begroting aanpassen in verband met hogere indexering dan gemeentelijke begroting en structurele indexatie van ca. 2,5% per jaar (-/-€0,2 mln)
2.2 Parkeren	-20	-4	-4	-4	
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-268	-205	-105	-105	- Onderhoudskosten voor de strandjes/recreatieterreinen: Oude Tol, Nieuw-Beijerland, Costa del Spui, Hitsertsekade, Haringvlietbrug (2 stuks), Oeverlanden Hollandsch Diep, Westmaas en Mijnsheerenland, en de moorings in het Haringvliet (-/- € 0,1 mln); - De laatste jaren is het recreatiegebied "De Oude Tol" in Oud-Beijerland flink uitgebreid. De druk op dit gebied is toegenomen door de aanwezige faciliteiten. De diversiteit van deze faciliteiten trekt grote aantallen bezoekers aan van verschillende leeftijden. Door deze ontwikkeling ontstaan er op diverse punten onveilige situaties bij de zwembad, overlast omgeving, klachten over gebruik van het terrein enz. Met name de Omgevingsdienst heeft aangegeven dat er beter gehandhaafd moet worden op het zwemmen buiten de zwembad. Indien de handhaving onvoldoende is kan dit consequenties hebben voor het zwemmen in de baai (-/- 0,1 mln in 2020). - Voor ontwikkeling Hitzerse Kade in Zuid Beijerland zijn de kosten € 0,3 mln waarvan € 0,1 mln wordt gedekt uit de reserve ontwikkeling kernen. Per saldo een nadeel van -/- € 0,1 mln in 2021.
7.2 Riolerings	60	60	60	60	
Eindtotaal	-347	-290	-194	-192	

3.4 Programma 3 Economie

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 3 Economie.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
3.1 Economische ontwikkeling	0	-40	-40	-40	
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-2	0	0	0	
3.4 Economische promotie	-15	0	0	0	
Eindtotaal	-17	-40	-40	-40	

3.5 Programma 4 Onderwijs

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 4 Sport, Cultuur en Recreatie.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
4.1 Openbaar basisonderwijs	-60	0	0	0	
4.2 Onderwijshuisvesting	74	59	59	59	
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	454	229	229	229	- Op basis van de realisatiecijfers 2019 en de beschikbare budgetten 2020 en verder is geanalyseerd welke mogelijke ruimte in de budgetten aanwezig is. Betreft budget subsidie peuteropvang € 0,2 mln. - Daarnaast is in 2021 het budget peuteropvang eenmalig afgeraamd met € 0,2 mln aframing omdat nieuwe eisen per 1 aug (of mogelijk zelfs nog later) in zullen gaan en niet per 1 januari 2020.
Eindtotaal	467	287	287	287	

3.6 Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
5.2 Sportaccommodaties	-5	-17	-17	-17	
5.6 Media	-70	30	30	30	
5.1 Sportbeleid en activering	32	0	0	0	
Eindtotaal	-43	13	13	13	

3.7 Programma 6 Sociaal Domein

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 6 Sociaal Domein.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3	-35	79	-87	
6.2 Wijkteams	-70	-114	-114	-91	Binnen de Wmo worden een aantal budgetten herverdeeld waarbij de ruimte op elke budgetten wordt ingezet ter dekking van tekorten op andere budgetten. Daarnaast wordt het budget voor de Sociale Raadsliden structureel verhoogd met €70.000 zodat de Sociale Raadsliden in de gehele Hoeksche Waard kunnen worden ingezet. Niet alle voormalige gemeenten in de Hoeksche Waard hadden een contract met bureau Sociale Raadsladen.

6.3 Inkomensregelingen	212	-1	-1	-1	- De gemeente ontvangt extra geld van het Rijk (€11 mln) voor de uitvoering van de TOZO (Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers). Voorsnog krijgen we een voorschot van bijna € 8 miljoen. De verwachting is dat gemeenten de werkelijke kosten vergoed krijgen van het Rijk. De TOZO is derhalve budgetneutraal opgenomen in de begroting. - In februari is een prognose gemaakt van de rijksbijdragen en de kosten van bijstandverlening incl. verstrekking van wettelijke loonkostensubsidie. Op basis van die prognose vindt een bijstelling plaats van het budget (€ 0,2 mln).
6.4 Begeleide participatie	-272	-398	-514	-478	Via het gemeentefonds ontvangen wij middelen in het kader van "beschut oud en nieuw" en "inburgering". Deze middelen hebben wij als budget opgenomen op dit programma.
6.5 Arbeidsparticipatie	56	-30	20	20	
6.6 Maatwerkvoorzieningen	-67	28	28	28	
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.315	-1.767	-1.988	-2.101	- Er is sprake van een kostenstijging van <i>Wmo begeleiding</i> met name door de toename van het gebruik, met name het gebruik in de duurdere categorieën. De omzet voor 2020 baseren wij op de omzet van het gemiddelde van periode 10,11 en 12 in 2019. Vanaf 2021 houden wij rekening met 2% autonome groei. De extra kosten in 2020 zijn -/- € 0,7 mln oplopend tot -/- € 1,1 mln in 2023. - De kosten van <i>Wmo huishoudelijke ondersteuning</i> stijgen als gevolg van de aanpassing van de eigen bijdrage (abonnementstarief) en ook de vergrijzing heeft effect. Vanaf 2021 houden wij tevens rekening met de nadelige effecten van de aanbesteding -/- € 0,3 mln. Het nadeel in 2020 bedraagt -/- € 0,7 mln oplopend tot -/- € 1,1 mln in 2023.
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-82	-60	-60	-60	
Eindtotaal	-1.534	-2.376	-2.551	-2.770	

3.8 Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 7 Volksgezondheid en Milieu.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
7.4 Milieubeheer	329	-294	20	28	De budgetten voor de opgave duurzaamheid incl. RES/warmtetransitievisie/energieloket en de daarvoor ontvangen rijksmiddelen en de gevormde reserve van €1 mln (begroting 2020) verdelen wij over de verschillende jaarschijven. Hierdoor ontstaan over de jaarschijven verschillen. Betreft een verschuiving tussen de jaarschijf 2020 en 2021.
Eindtotaal	329	-294	20	28	

3.9 Programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op programma 8 Volkshuisvesting en Ruimtelijke ordening

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
8.1 Ruimtelijke ordening / 8.3 Wonen en bouwen	1.014	889	831	843	- De inkomsten op grond van de anterieure overeenkomsten in 2020 bedragen € 0,9 mln. Wij verwachten jaarlijks € 0,4 mln aan inkomsten te realiseren. - Als gevolg van de bijstelling van de woningbouwprognoses en op grond van de realisatiecijfers 2019 kan de structurele raming van de Leges omgevingsvergunningen worden verhoogd. Voorzichtigheidshalve gaan we uit van een stijging van € 0,5 mln vanaf 2021. Hierbij houden wij dus rekening met een veiligheidsmarge vanwege de onzekerheden ten aanzien van de effecten van de Coronacrisis (op de woningbouw).
Eindtotaal	1.014	889	831	843	

3.10 Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien

In onderstaande tabel zijn de mutaties van de budgetten opgenomen die betrekking hebben op de Algemene Dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en onvoorzien.

(bedragen x €1.000)

Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Belangrijkste verklaringen
0.4 Overhead	-245	-587	-441	-387	- Analyse onderuitputting jaarrekening 2019 (€ 0,8 mln). Het voordeel op dit taakveld heeft met name betrekking op de ICT-budgetten. - De inrichting van de detailstructuur is door de stuurgroep vastgesteld op 3 juli 2018, in aanwezigheid van een delegatie van de Bijzondere Ondernemingsraad Hoeksche Waard (BORHW). Daarbij maakt de stuurgroep de afspraak met de BORHW om in de eerste jaren nadrukkelijke aandacht te hebben voor het belang van evenwicht tussen de ambities van het nieuwe gemeentebestuur en de daarvoor beschikbare ambtelijke capaciteit. Deze afspraak wordt ondersteund door de aanbevelingen van de externe plaatsingscommissie aan de nieuwe gemeente op 11 december 2018. Hierop is in 2019 de evaluatie van de detailstructuur uitgevoerd. In deze evaluatie werd gekeken naar de gevolgen van autonome groei vanaf 2020 (-/- € 0,4 mln als gevolg van toename Wmo)) en vanaf 2021 het herstellen van weeffouten (-/- € 0,5 mln) op basis van het besluit van de stuurgroep. Dit heeft geleid tot een uitbreiding van de detailstructuur met 10,19 fte. In de evaluatie is geen formatie opgenomen op basis van nieuwe bestuurlijke wensen. - Naar verwachting komt het aantal inkoop- en aanbestedingstrajecten dit jaar (evenals in 2019) hoger uit dan gemiddeld. Dit leidt in 2020 en 2021 tot extra kosten (-/- € 0,1 mln). - Daarnaast zijn enkele kleinere bijstellingen van diverse posten opgenomen (totaal -/- € 0,2 mln).

0.5 Treasury	-37	-707	-707	-707	De dividenduitkeringen van de BNG, Stedin en Evides worden op grond van de realisatiecijfers 2019 danwel de toekomstige winstprognoses naar beneden bijgesteld vanaf 2021 (-/- € 0,7 mln)
0.61 OZB woningen	0	0	17	46	
0.64 Belastingen overig	0	67	67	67	
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	2.026	1.589	2.226	2.056	2020 en geactualiseerde inwoneraantallen en woningbouwprognoses. Dit leidt in 2020 tot extra inkomsten van globaal €2 mln. Voor de middelen die wij met een specifiek doel hebben ontvangen, hebben wij een uitgavenbudget opgenomen in het desbetreffende programma: pilot logeerszorg (€ 0,2 mln in 2020), inburgering (€ 0,2 mln structureel) en participatie (€ 0,1 mln structureel). Op dit taakveld worden de extra rijksmiddelen verantwoord.
0.8 Overige baten en lasten	2.061	1.102	606	383	Herberekening kapitaallasten als gevolg van doorgeschoven investeringen
Eindtotaal	3.805	1.464	1.768	1.458	

3.11 Gemeentefonds

De effecten van de meicirculaire 2020 voor de hoogte van de algemene uitkering zijn doorberekend. Als gevolg van hogere Rijksuitgaven, ontvangen gemeenten volgens het principe 'samen trap op, samen trap af', ook meer middelen uit het gemeentefonds. Daarnaast zijn wij voor de berekening van de algemene uitkering uitgegaan van de actuele woningbouwprognose. De extra middelen die wij met een specifiek doel hebben ontvangen, hebben wij apart gezet door hiervoor een uitgavenbudget op te nemen. Per saldo leidt dit tot de volgende uitkomsten voor onze gemeente:

(bedragen x € 1 mln)

Jaar	Meicirculaire	Actualisatie woningbouwprognose	Totaal
2020	1,5	0,1	1,6
2021	1,0	0,2	1,2
2022	1,3	0,4	1,7
2023	1,0	0,6	1,6

Wij verwerkten bovenstaande uitkomsten in de Zomerrapportage 2020-2023.

Onzekerheden

Om grote schommelingen in het gemeentefonds in de jaren 2020 en 2021 te voorkomen, hebben het Rijk en de VNG afgesproken om het gemeentefonds in die jaren te 'bevriezen'. Of dat ook voor de latere jaren gaat gelden, wordt overgelaten aan een nieuw kabinet.

Op dit moment vindt onderzoek plaats naar de herverdeling van het gemeentefonds vanaf 2022. De verwachting is dat de herverdeling gunstig uitpakt voor de grotere steden en de plattelandsgemeenten nadeel zullen ondervinden. Op dit moment bestaat nog geen duidelijkheid over de financiële effecten. De verwachting is dat de uitkomsten hiervan in het najaar 2020 worden gepubliceerd. Wij namen dit risico op in de risicoparaagraaf.

De berekening van de algemene uitkering voor jaarschijf 2024 laat vooralsnog ten opzichte van 2023 een toename zien van circa € 1,0 miljoen. Gezien de grote onzekerheden omtrent de omvang en de (her)verdeling van het gemeentefonds en de grote schommelingen die jaarlijks (na de publicatie van de circulaire) optreden in de hoogte van de algemene uitkering, verwerken wij dit

voorzichtigheids halve nog niet in de cijfers. Wij blijven de ontwikkelingen in het gemeentefonds nauwlettend volgen.

Compensatie corona

Het kabinet heeft een steunpakket aangekondigd voor de gemeenten van € 0,6 miljard ter compensatie van de kosten in de periode van 1 maart tot 1 juni. Deze inkomsten zijn nog niet opgenomen in deze meicirculaire 2020. De verdeling van dit bedrag per gemeente wordt voorafgaand aan de septembercirculaire 2020 bekend gemaakt.

3.12 Reserves

In deze Zomerrapportage wordt een aantal budgetten verrekend met reserves. Onderstaande tabel bevat de belangrijkste mutaties in de reserves die in deze Zomerrapportage worden doorgevoerd.

Stortingen in reserves

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste stortingen in de reserves, die voortvloeien uit deze Zomerrapportage, toegelicht.

(bedragen x €1.000)

Bedragen x € 1.000

Omschrijving Reserve	Programma	Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Toelichting reservemutatie
Reserve Kapitaallasten	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	-133	0	0	0	Storting vanuit de Reserve Ontwikkeling Kernen in de reserve Kapitaallasten ter dekking van afschrijvingslasten fietspad Buitenzomerlanden Heinenoord
	6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-100	0	0	0	Storting vanuit de Reserve Onderhoud openbaar gebied in de reserve Kapitaallasten ter dekking van afschrijvingslasten van de inrichting van omgeving Hoeckenisse in Klaaswaal.
	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.1 Ruimtelijke ordening	-200	0	0	0	Vanuit de reserve Ontwikkeling Kernen wordt 0,2 mln overgeheveld in de reserve kapitaallasten ter dekking van afschrijvingslasten van diverse fietspaden
Totaal Reserve Kapitaallasten			-433	0	0	0	
Reserve Ontwikkeling Kernen	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.1 Ruimtelijke ordening	-1.332	-474	-104	-43	Wij inventariseerden de financiële gevolgen ivm alle lopende anterieure overeenkomsten. Daar waar op basis van afgesloten overeenkomsten fondsafdrachten van toepassing zijn, dan storten wij deze in de Reserve Ontwikkeling Kernen.
		8.3 Wonen en bouwen	49	49	49	49	
		Totaal Reserve Ontwikkeling Kernen			-1.283	-424	-55
Reserve Fictie	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-5	-5	-5	0	
Totaal Reserve Fictie			-5	-5	-5	0	
Eindtotaal			-1.288	-429	-60	7	

Uit de tabel blijkt dat vanuit deze Zomerrapportage in totaliteit in 2020 voor € 1,7 miljoen in reserves wordt gestort. Deze stortingen zijn met name het gevolg van de uitgevoerde inventarisatie op lopende anterieure overeenkomsten.

Onttrekkingen aan reserves

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste onttrekkingen uit de reserves, die voortvloeien uit deze Zomerrapportage, toegelicht.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving Reserve	Taakveld	Programma	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	Toelichting reservemutatie
Algemene reserve	8.1 Ruimtelijke ordening	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	211	0	0	0	Dekking boekwaarde Wijk van je Leven Puttershoek
Totaal Algemene reserve			211	0	0	0	
Reserve Invoering Omgevingswet	8.1 Ruimtelijke ordening	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-461	-99	-113	261	Onttrekking aan reserve wordt aangepast aan de ontwikkeling van de kosten.
Totaal Reserve Invoering Omgevingswet			-461	-99	-113	261	
Reserve Begraafplaatsen	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	50	0	0	0	
Reserve Begraafplaatsen			50	0	0	0	
Reserve Frictie		Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien					Betreft verschuivingen tussen de jaarschijven en taakvel den van projecten die worden gedekt uit de reserve frictie.
	0.4 Overhead		85	159	-80	-175	
	5.6 Media	5. Sport, cultuur en recreatie	-100	0	0	0	
	5.1 Sportbeleid en activering	5. Sport, cultuur en recreatie	-68	0	0	0	
Totaal Reserve Frictie			17	159	-80	-175	
Reserve Integraal Huisvestingsplan (IHP)	4.2 Onderwijshuisvesting	4. Onderwijs	60	0	0	0	
Totaal Reserve Integraal Huisvestingsplan (IHP)			60	0	0	0	
Reserve Kapitaal lasten	2.1 Verkeer en vervoer	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	0	0	0	7	
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6. Sociaal Domein	0	4	4	4	
	8.1 Ruimtelijke ordening	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	276	0	0	0	Lagere investeringen waardoor de reserve kapitaal lasten kan worden verlaagd (vrijval)
Totaal Reserve Kapitaal lasten			276	4	4	11	
Reserve Onderhoud openbaar gebied	2.1 Verkeer en vervoer	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	0	-8	-8	-8	In 2019 is er minder onderhoud uitgevoerd in het openbaar gebied. De middelen zijn destijds teruggevloeid in de reserve. In 2020 wordt het onderhoud alsnog uitgevoerd en worden de budgetten en de onttrekking uit de reserve weer opgevoerd.
			991	0	0	0	
	2.4 Economische havens en waterwegen	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	693	0	0	0	In 2019 is er minder onderhoud uitgevoerd op het gebied van baggerwerkzaamheden. De middelen zijn destijds teruggevloeid in de reserve. In 2020 wordt het onderhoud alsnog uitgevoerd en worden de budgetten en de onttrekking uit de reserve weer opgevoerd.
			0	0	1	1	
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	45	0	0	0	
Totaal Reserve Onderhoud openbaar gebied	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6. Sociaal Domein	100	0	0	0	Storting vanuit de Reserve Onderhoud openbaar gebied in de reserve Kapitaal lasten ter dekking van afschrijvingslasten van de inrichting van omgeving Hoeckenisse in Klaaswaal.
			1.829	-8	-7	-7	

(bedragen x €1.000)

Reserve Ontwikkeling Kernen	2.1 Verkeer en vervoer	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	133	0	0	0	Storting vanuit de Reserve Ontwikkeling Kernen in de reserve Kapitaallasten ter dekking van afschrijvingslasten fietspad Buitenzomerlanden Heinenoord
	3.4 Economische promotie	3. Economie	3	0	0	0	
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	25	0	0	0	Dekking voor de ontwikkeling van de Hitzerse kade in Zuid Beijerland.
			150	0	0	0	
	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	6. Sociaal Domein	61	61	0	0	
	8.1 Ruimtelijke ordening	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	53	0	0	0	Vanuit de reserve Ontwikkeling Kernen wordt 0,2 mln overgeheveld in de reserve kapitaallasten ter dekking van afschrijvingslasten van diverse fietspaden
Totaal Reserve Ontwikkeling Kernen			698	122	156	123	
Reserve Energiefonds	7.4 Milieubeheer	7. Volksgezondheid en milieu	247	346	226	182	
Energiefonds			247	346	226	182	
Eindtotaal			2.928	524	185	394	

Uit de tabel blijkt dat vanuit deze Zomerrapportage in totaliteit in 2020 voor € 2,9 miljoen uit reserves wordt onttrokken. Deze onttrekkingen hebben met name betrekking op de vanuit 2019 naar 2020 doorgeschoven werkzaamheden in het openbaar gebied, welke worden gedekt uit de reserve openbaar gebied.

Reserve flankerend beleid

Het flankerend beleid is het geheel van maatregelen ter bevordering van de ontwikkeling, flexibiliteit en mobiliteit als gevolg van de gemeentelijke herindeling. Bij de Begroting 2020 is een reserve voor flankerend beleidsmaatregelen van in totaal € 13 miljoen beschikbaar gesteld. De verdeling is weergegeven in onderstaande tabel.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving	2020	2021	2022	2023	Totaal
Flankerend Beleid	4.089	3.118	1.208	861	9.276
Gefaseerde invoering taakstelling personeel	1.375	1.000	500		2.875
Opleiding en organisatie-ontwikkeling	500	400	-	-	900
Totaal	5.964	4.518	1.708	861	13.051

De flankerende beleidsmaatregelen worden komende periode geactualiseerd. Er zijn vooralsnog geen signalen dat er overschrijdingen zijn. Bij de Slotrapportage wordt gerapporteerd over de uitnutting van het flankerend beleid 2020. Dan wordt ook de geactualiseerde prognose weergegeven voor 2021 t/m 2023.

3.13 Investerings

In onderstaande tabel zijn de nieuwe investeringen en de gewijzigde (verhogingen / verlagingen) investeringen opgenomen. In de bijlage zijn de budgettaire-neutrale verschuivingen tussen investeringskredieten weergegeven. Hierbij zijn verhoging van de investeringen weergegeven als +/- en de verlagingen als -/-.

(bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Toelichting voorstel	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
 Achterdijk s'-Gravendeel	Voor het project Achterstraat te s'-Gravendeel was in 2018 een investeringskrediet opgenomen van € 68.000 bedoeld voor herichting. Vanuit de wegininspectie komt deze straat niet in aanmerking voor onderhoud binnen 5 jaar. Het onderhoudsniveau van deze straat is in redelijke tot goede staat. Gezien er niet direct noodzaak is voor onderhoud, is er besloten om hier voorlopig niks te doen aan de verharding. Investeringskrediet wordt verlaagd.	-68	0	0	0
 Fietspad Tiengemetenpad Hogendk-Eendrachtsweg	In 2020 leggen wij het Fietspad Tiengemetenpad fase 1c: Hogendijk - Eendrachtsweg aan. Wij verhogen het bestaande investeringskrediet van €340.000 met € 434.000 naar €774.000. Hierop brengen wij in mindering een te ontvangen provinciale subsidie van €387.000. Per saldo bedraagt de verhoging van het krediet €47.000.	47	0	0	0
 Gebouwen HW Werkt	Bij de voormalige WHW waren er investeringskredieten opgenomen in de vorm van stelposten. Vanwege het ontbreken van concrete investeringsplannen, kunnen deze investeringskredieten en de daarbij behorende kapitaallasten, vervallen.	0	-30	-30	0
 Groeneweg Puttershoek reconstructie	De Groeneweg te Puttershoek is voorzien van nieuw asfalt en er zijn diverse snelheidsbeperkende maatregelen aangebracht. Omdat er nog op twee locaties aan de Groeneweg gebouwd gaat worden, zullen 2 verkeersplateaus na de ruimtelijke ontwikkeling aangepast en/of aangebracht worden. Het investeringskrediet kan worden verlaagd.	-100	0	0	0
 Grondaankoop deel fietspad Buitenzomerlanden	Wij verhogen het investeringskrediet voor de grondaankoop voor gedeelte fietspad (€ 75.000).	75	0	0	0
 Hekwerken Oude Tol	Als ondersteuning is het wenselijk dat er (hoge) hekken geplaatst worden bij De Oude Tol in Oud Beijerland om de toegankelijkheid op tijden dat recreëren ongewenst is, te voorkomen. Ook is het wenselijk om op de steigers hekken te plaatsen, om gebruik hiervan door zwemmers te voorkomen. Ook het plaatsen van extra borden ter ondersteuning van het gewenste gebruik van het gebied is wenselijk.	30	0	0	0
 Herinr. gebied kinderboerderij (B18/I18) OBL	Als gevolg van gestegen bouwkosten en de PFAS-problematiek bij de grondverwerking zijn de kosten voor de herinrichting van de Kinderboerderij hoger. Daarom verhogen wij het investeringskrediet met €103.000. Wij zetten hiervoor een deel (€25.000) van het investeringskrediet van het gebouw in ter dekking. Per saldo verhogen wij het investeringskrediet met €78.000.	103	0	0	0
 Herinrichting centrumgebied s'-Gravendeel	Tijdens de uitvoering zijn werkzaamheden uitgevoerd die niet begroot waren, o.a. interne uren en toezicht, verwerken en afvoeren PFOA houdende grond, bodemsanering met milieukundigtoezicht bij de kerk, uitvoeringskosten tijdens niet reguliere werktijden en herstelwerkzaamheden ten gunste van gefaseerde ingebruiknames. Daarnaast zijn tijdens de uitvoering aanpassingen gedaan aan de riolering en de wegfundering, diende de vloerconstructie worden aangepast en zijn er extra oversteekplaatsen en voetpaden aangebracht. Het werk is half 2019 grotendeels afgerond. In het voorjaar van 2020 wordt het centrumplan geopend en kan het krediet worden afgesloten. Het oorspronkelijke krediet van dit project betrof € 2,2 mln. Tot en met 2018 waren de werkelijke kosten €1,3 mln. Het restantkrediet per 1-1-2019 bedroef 0,9 mln. Dit krediet is in 2019 verhoogd met € 0,1 mln tot 1,0 mln. De werkelijke lasten bedroegen in 2019 €1,4 mln, waardoor er sprake is van een overschrijding van € 0,4 mln. De overschrijding is wel zichtbaar gemaakt in de Slotrapportage, maar niet "vertaald" in een begrotingswijziging.	450	0	0	0
 Herinrichting Kaai STR	Project De Kaai is afgerond. De vrijgekomen grond uit dit project wordt onderzocht door archeologen. De voorgang gaat traag en het is lastig in te schatten wat de kosten hiervoor gaan worden. Verwachting is wel dat het restant van het beschikbare budget ruim voldoende is en dat dit budget verlaagt kan worden.	-40	0	0	0

(bedragen x €1.000)

 Installaties 2019 WIHW	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	-50	0	0	0
 Installaties HW Werkt	Bij de voormalige WIHW waren er investeringskredieten opgenomen in de vorm van stelposten. Vanwege het ontbreken van concrete investeringsplannen, kunnen deze investeringskredieten en de daarbij behorende kapitaallasten, vervallen.	0	-30	-30	-30
Invest.gebouw Kinderboerderij (B18/118) OBL	Als gevolg van gestegen bouwkosten en de PFAS-problematiek bij de grondverwerking zijn de kosten voor de herinrichting van de Kinderboerderij hoger. Daarom verhogen wij het investeringskrediet met €103.000. Wij zetten hiervoor een deel (€25.000) van het investeringskrediet van het gebouw in ter dekking. Per saldo verhogen wij het investeringskrediet met €78.000.	-25	0	0	0
 Machines 2019 WIHW	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	-50	0	0	0
 Machines HW Werkt	Bij de voormalige WIHW waren er investeringskredieten opgenomen in de vorm van stelposten. Vanwege het ontbreken van concrete investeringsplannen, kunnen deze investeringskredieten en de daarbij behorende kapitaallasten, vervallen.	0	0	-50	-50
 Oranjewijk deel GRP investering Overige materiele vaste activa (automatisering)	Het totale investeringskrediet is € 2.387.000,- (incl. budgetten wegen en subsidies). De aannemingssom van het project door de aannemer is gelijk aan dit bedrag. In dit investeringskrediet zijn de kosten voor engineering niet meegenomen, deze bedragen € 57.215,-. Ook de overige interne uren van begeleiding en toezicht zijn niet geraamd. (Dit is in de gemeente Hoeksche Waard pas doorgevoerd.) Tot slot is de verwachting dat de aannemingssom wordt overschreden door meerwerken overschrijding van hoeveel heden waarvoor nu een incidentele overschrijding van € 200.000,- wordt gevraagd.	200	0	0	0
 Personenauto's HW Werkt	Investering is van voormalig WIHW, is nu niet meer van toepassing	0	-80	-80	0
 Realisatie Tiengemetenpad(K)	Bij de voormalige WIHW waren er investeringskredieten opgenomen in de vorm van stelposten. Vanwege het ontbreken van concrete investeringsplannen, kunnen deze investeringskredieten en de daarbij behorende kapitaallasten, vervallen.	0	-50	-40	-40
 Steiger Polderdijk Maasdam	Voor de aanleg van het Fietspad Tiengemetenpad fase 1a/b voor deze fase verhogen wij het krediet met €275.000 tot €500.000. Hiervoor ontvangen wij een provinciale subsidie van € 250.000. Hierdoor is de kredietverhoging per saldo €25.000.	25	0	0	0
 Stel post gebouwen Werkbedrijf 2020	Het investeringskrediet wordt verhoogd omdat sprake is van een aanbestedingsnadeel (prijzen hoger dan eerder aangenomen).	25	0	0	0
 Stel post installaties Werkbedrijf 2020	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	-30	0	0	0
 Stel post machines Werkbedrijf 2020	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	-30	0	0	0
 Stel post overige mva Werkbedrijf 2020	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	-25	0	0	0
 Telefonieplatform HW	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	-80	0	0	0
 Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 gebouw	Het investeringskrediet kan vervallen in 2023 omdat de investering al in 2020 is voorzien.	0	0	-300	0
 Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 installaties	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	127	0	0	0
	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	99	0	0	0

(bedragen x €1.000)

Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 meubilair / inventaris	Verbouwing pand HWwerkt! Jan v.d. Heijdenstraat in Oud Beijerland. Tegenover deze verhoging van dit krediet vervallen een aantal andere kredieten en budgetten. Hierdoor is het effect op de kapitaallasten per saldo nagenoeg nihil.	162	0	0	0
Voorber.kred.voorzien.Hoecken CRS	Wij verhogen het investeringskrediet voor de inrichting van omgeving Hoeckenisse in Klaaswaal met €110.000 als gevolg van het feit dat sprake is van activeerbare kosten. De hiervoor eerder gevormde reserve bij de voormalige gemeente Cromstrijen wordt toegevoegd aan de reserve kapitaallasten ter dekking van de extra afschrijvingslasten als gevolg van de verhoging van het krediet. Per saldo is sprake van een budgettair neutrale mutatie.	110	0	0	0
Zorgplicht kunstgrasvelden	In verband met de zorgplicht op gebied van kunstgrasvelden (rubber korrels en vezels) moeten er extra voorzieningen getroffen worden om emissie van deze materialen zien te voorkomen. De maatregelen bestaan o.a. uit afzetplanken langs de velden, aanpassen straatwerk, sliibkolken aanbrengen en zorgen voor extra uitloopmatten.	254	0	0	0
Zwemvoorziening Oude Tol (B16/116) OBL	Voor de zwemvoorziening Oude Tol in Oud Beijerland zijn extra straatwerkzaamheden noodzakelijk.	21	0	0	0
Eindtotaal		1.229	-190	-530	-120

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in 2020 sprake is van een verhoging van de investeringskredieten met €1,2 miljoen, terwijl in de jaren daarna de investeringen worden teruggebracht.

4. Risico's en aandachtspunten

Corona

In het voorjaar van 2020 zijn we in ons land geconfronteerd met het corona virus. Het Rijk nam vanaf dat moment steeds verder gaande beperkende maatregelen om de gezondheid van de burgers te beschermen. Dat heeft niet alleen een grote impact op onze samenleving en economie. Er zijn ook gevolgen voor de ontwikkeling van de financiële positie van onze gemeente in 2020.

Corona zorgt voor veel onzekerheid over maatschappelijke effecten, beleidsuitvoering, investeringen, financiële effecten, geplande investeringen en ruimte voor nieuwe plannen.

Om meer grip te krijgen op deze onzekerheden en effecten zijn er door gemeente Hoeksche Waard diverse acties ondernomen. Zo is er een Continuïteitsplan HW opgesteld, waarbij de kritische processen in beeld zijn gebracht. Met betrekking tot de continuïteit van de bedrijfsvoering is de Nota impact corona op de bedrijfsvoering ontwikkeld, waarbij de impact van verschillende scenario's is uitgewerkt. Om de effecten van de corona crisis, op met name het sociaal en economisch domein inzichtelijk te maken in relatie met omliggende gemeenten, doet de gemeente mee aan de Corona monitor ZHZ.

De gemeente geeft uitvoering aan de noodmaatregelen van het Rijk. Maar ook aan lokale maatregelen zoals compensatie voor zorgverleners, vergoeding leges marktkramen en het niet berekenen van huur sprotaccommodaties.

Nu crisisfase gepasseerd is en de maatregelen omtrent de intelligente lockdown steeds verder versoepeld worden is de transitie fase aangebroken. In de transitiefase op weg naar "het nieuwe normaal" spelen gemeenten opnieuw een cruciale rol.

De uitvoering van de nationale en lokale maatregelen en de diverse transities omtrent versoepelingen hierop hebben impact op de gehele gemeentelijke organisatie.

De financiële effecten worden geregistreerd en gemonitord om de coronakosten goed inzichtelijk te maken. Dit met het oog op de toegezegde compensatie op basis van de reële kosten en gederfde inkomsten.

Ook is er aandacht voor de invloed van corona op ons risicomanagement. In crisistijd vormen zich acute risico's die effect hebben op de inkomsten, bedrijfsvoering en uitgaven. Per categorie zijn de risico's en aandachtspunten geïdentificeerd. Dit is zeker geen uitputtend en definitief overzicht. De komende maanden wordt hierop gemonitord. De identificatie wordt actueel gehouden en waar nodig beheersmaatregelen getroffen.

Inkomsten:

- tegemoetkoming Rijk in specifieke corona regelingen is nog onbekend.
- invloed op de algemene uitkering gemeentefonds.
- tegenvallende grondverkoop en vertragingen grondexploitaties waarbij er wel rente en salariskosten worden gemaakt.
- minder inkomsten heffingen zoals huren, (bouw) leges, WOZ, riool, evenementenvergunningen
- oninbare vorderingen

Bedrijfsvoering:

- extra kosten uitvoering noodregelingen TOZO,
- extra kosten voor bieden mogelijkheid grotere terrassen horeca
- continuïteit automatisering meer aanvallen van cybercrime en datalekken
- verminderde efficiency personeel door thuiswerken, noodoplossingen en extra kosten voorzieningen

thuiswerken

- toename van fraude door ontbreken toezicht en overzicht in de aanvullende Corona noodregelingen

Uitgaven:

- extra inzet van taken door verbonden partijen
- faillissementen maatschappelijke instellingen, verbonden partijen en verenigingen
- ondersteuning bedrijfsleven en (regionale) organisaties ten behoeve van economische ontwikkelingen
- sterke instroom bijstandsgerechtigden en bijzondere bijstand
- extra uitgaven volksgezondheid, Wmo, jeugdzorg etc.
- kosten uitvoering en handhaving RIVM maatregelen
- meer beroep en meer kosten op openbare orde en handhaving
- kosten aanpassingen gebouwen en werkplekken om te voldoen aan RIVM maatregelen
- toename van schuldhulpaanvragen van particulieren en ondernemers

Herverdeling gemeentefonds

De herverdeling van het gemeentefonds is uitgesteld tot 2022. Het ministerie heeft aangekondigd dat de effecten hiervan in de decembercirculaire 2020 worden gepubliceerd. De verwachting is dat de herverdeling gunstig uitpakt voor de grotere steden en de plattelandsgemeenten nadeel zullen ondervinden. Op dit moment bestaat nog geen duidelijkheid over de financiële effecten. Het risico voor gemeenten is maximaal € 25,- per inwoner per jaar. Voor de Hoeksche Waard zou dit een risico betekenen van € 2 miljoen. In het meest (on)gunstige scenario kan dit effect in 4 jaar tijd oplopen van € 25,- per inwoner in 2022 tot maximaal € 100,- per inwoner in 2025.

Op basis van de publicatie in Binnenlands bestuur van juni 2020 bedraagt het risico voor gemeenten tussen de 50.000 en 100.000 inwoners gemiddeld € 9 per inwoner met een bandbreedte van € 10 tot € 20 per inwoner. Voorzichtigheidshalve gaan wij voorsnog uit van een risico van € 25 tot €50 per inwoner. Dit betreft globaal een risico van € 2 miljoen tot € 4 miljoen

Jeugdhulp

In de begroting 2020-2023 is een taakstelling Omdenknottie Jeugdhulp (DG&J) opgenomen van € 1,4 miljoen in 2021 en € 2,0 miljoen vanaf 2022. Bij de beoordeling van de begroting 2020 heeft de provincie de taakstelling in jaarschijf 2020 van € 0,7 miljoen 'geschrapt'. Het risico is dat de taakstelling bij DG&J in de jaren 2021 en verder niet (volledig) wordt gerealiseerd, waardoor deze ook uit de begroting 'geschrapt' moet worden.

Daarnaast is besloten om de solidariteit bij DG&J af te bouwen. Op basis van de geactualiseerde gegevens bij de jaarrekening van DG&J 2019 kan dit voor de Hoeksche Waard een nadeel opleveren oplopend tot € 0,8 miljoen in 2023 (na ingroei met de volgende percentages in 2020-2023: 20%-50%-80%-100%)

Harmonisaties

Nu gemeente Hoeksche Waard inmiddels 1,5 jaar bestaat en wij een eerste jaarrekening 2019 hebben afgerond, hebben wij meer inzicht in de besteding van de middelen. Op basis van dit inzicht stellen wij ramingen bij. Ook in 2020 worden nog diverse harmonisaties op verschillende beleidsterreinen uitgewerkt, welke van invloed kunnen zijn op de financiële meerjarenraming. Op het moment dat de voorstellen voor deze harmonisaties zijn uitgewerkt, leggen wij deze, met de bijbehorende kostenplaatjes, ter besluitvorming aan u voor. Genoemde keuzes kunnen uiteraard leiden tot lasterverzwaringen die nog niet in de begroting zijn verwerkt. Enkele voorbeelden hiervan zijn (niet limitatief): het vastgoedbeleid, sportbeleid, onderwijshuisvesting, beheerplan begraven, gemeentelijk rioleringsplan, etc. Daarnaast dient de kostentoerekening naar de taakvelden en de projecten (bouwgrondexploitaties en investeringen) nog geharmoniseerd/geactualiseerd te worden.

Dividenduitkering BNG 2020

De raming van het dividend van de BNG wordt bij de zomerrapportage 2019 structureel bijgesteld van € 0,4 miljoen naar € 0,2 miljoen. Het verzoek van de Europese Centrale Bank (ECB) aan kredietinstellingen is om de uitkering van het dividend in op te schorten tot in elk geval 1 oktober 2020, dan wel geheel te schrappen. Het is nog onzeker of het dividend over 2019 (€ 0,2 miljoen) ook daadwerkelijk zal worden uitbetaald. De BNG geeft nadrukkelijk aan dat zij wel de intentie hebben om het dividend na 1 oktober 2020 uit te keren. Mocht dat te zijner tijd door onvoorziene ontwikkelingen niet mogelijk blijken of niet geoorloofd zijn, dan zal de BNG met een aangepast voorstel komen.

Bijlagen

Bijlage 1: Administratieve wijzigingen

In deze Zomerrapportage is een aantal wijzigingen doorgevoerd van administratieve aard, waaronder een aantal budget neutrale begrotingswijzigingen (verschuivingen tussen programma's) die in de begroting zijn doorgevoerd omdat een aantal budgetten nog niet op het juiste taakveld waren opgenomen in de (primitieve) begroting. De administratieve wijzigingen kunnen worden verdeeld over administratieve wijzigingen die betrekking hebben op de exploitatie en administratieve wijzigingen die betrekking hebben op investeringen. Beide zijn hieronder weergegeven.

Exploitatie

(bedragen x €1.000)

Programma	Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
0. Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	30	27	27	27
	0.2 Burgerzaken	-18	-18	-18	-18
	0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	3	3	3	3
	0.8 Overige baten en lasten	-166	-161	-161	-161
Totaal 0. Bestuur en ondersteuning		-151	-148	-148	-148
1. Veiligheid	1.2 Openbare orde en veiligheid	-122	-103	-103	-103
Totaal 1. Veiligheid		-122	-103	-103	-103
2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	-80	-79	-79	-79
	2.2 Parkeren	20	20	20	20
	2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0
	2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0
	2.5 Openbaar vervoer	-58	-58	-59	-59
	5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.000	1.000	1.000	1.000
	7.2 Riolerings	521	514	514	514
	7.3 Afval	24	24	24	24
	7.5 Begraafplaatsen en crematoria	23	23	23	23
Totaal 2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte		1.449	1.443	1.442	1.442
3. Economie	3.1 Economische ontwikkeling	-150	-150	-150	0
	3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-41	-41	-41	-41
	3.4 Economische promotie	-2	-2	-2	-2
Totaal 3. Economie		-192	-192	-192	-42
4. Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	-16	-16	-16	-16
	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	60	56	57	57
Totaal 4. Onderwijs		44	40	41	41
5. Sport, cultuur en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	-1.112	-1.111	-1.110	-1.110
Totaal 5. Sport, cultuur en recreatie		-1.112	-1.111	-1.110	-1.110
6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.153	1.152	1.151	1.151
	6.3 Inkomensregelingen	-19	-19	-19	-19
	6.4 Begeleide participatie	-976	-1.031	-1.031	-1.031
	6.5 Arbeidsparticipatie	4	4	4	4
Totaal 6. Sociaal Domein		162	106	105	105
7. Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	-144	-140	-140	-140
	7.4 Milieubeheer	79	0	0	0
Totaal 7. Volksgezondheid en milieu		-65	-140	-140	-140
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	8.1 Ruimtelijke ordening	150	150	150	0
	8.3 Wonen en bouwen	208	208	208	208
Totaal 8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening		358	358	358	208
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	0.4 Overhead	-370	-251	-251	-251
Totaal Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien		-370	-251	-251	-251
Eindtotaal		0	0	-0	-0

Investerings

(bedragen x €1.000)

Omschrijving investering	Toelichting voorstel	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
 Begraafplaats Mijnsheerenland	In de begroting is een investeringskrediet opgenomen voor de begraafplaats Mijnsheerenland van € 390.865. Dit krediet is niet volledig nodig. Wij ramen dit krediet af met €80.000 en zetten dit in ter dekking van een nieuw investeringskrediet voor het ruimen van begraafplaatsen.	-80	0	0	0
 Beschoeiingen 2020 Hoeksche Waard	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	1.309	0	0	0
 Beschoeiingen Admiraal tje OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-28	0	0	0
 Beschoeiingen Binnenpad Oost OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-70	0	0	0
 Beschoeiingen Binnenpad West OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-66	0	0	0
 Beschoeiingen Diepenhorstsingel Oost OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-35	0	0	0
 Beschoeiingen Gorzenhoek OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-25	0	0	0
 Beschoeiingen Laningpark OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-222	0	0	0
 Beschoeiingen Singel Griendwerker OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-48	0	0	0
 Beschoeiingen Singel langs de IJsbahn OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-37	0	0	0
 Beschoeiingen Singel Louis Pasteurstraat OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-72	0	0	0
 Beschoeiingen Singel Scholengemeenschap OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-62	0	0	0
 Beschoeiingen Sloot Begraafplaats OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-94	0	0	0
 Beschoeiingen Sloot Spuidijk OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-212	0	0	0
 Beschoeiingen Spuidijk Fazant OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-36	0	0	0
 Beschoeiingen Spuidijk Klipper OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-43	0	0	0
 Beschoeiingen Uitbr. "de Boezem"sloot zijde OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-158	0	0	0
 Beschoeiingen Vijver Masterfoods OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-58	0	0	0
 Beschoeiingen Vijver Randweg OBL	Samenvoegen van bestaande investeringskredieten voor beschoeiingen tot een nieuw krediet beschoeiingen 2020.	-44	0	0	0
 Fietspad Oudeland Strijen	Wij verhogen het krediet met het subsidiebedrag (€1.071.000) dat wij hiervoor van de provincie ontvangen. Het krediet en de bijdrage van de provincie dienen op grond van de verslaggevingsregels apart geraamd te worden.	0	0	0	0
 Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bld oversteek	Wij verhogen het krediet met het subsidiebedrag (€125.000) dat wij hiervoor van de provincie ontvangen. Het krediet en de bijdrage van de provincie dienen op grond van de verslaggevingsregels apart geraamd te worden.	0	0	0	0
 Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bld vrij fietspad	Wij verhogen het krediet met het subsidiebedrag (€250.000) dat wij hiervoor van de provincie ontvangen. Het krediet en de bijdrage van de provincie dienen op grond van de verslaggevingsregels apart geraamd te worden.	0	0	0	0
 Fietspad Strijensas - Buitensluis STR	Wij verhogen het krediet met het subsidiebedrag (€350.000) dat wij hiervoor van de provincie ontvangen. Het krediet en de bijdrage van de provincie dienen op grond van de verslaggevingsregels apart geraamd te worden.	0	0	0	0
 Fietspad Tiengemetenpad Spuiweg-Veerdk-Havenkd	In 2020 leggen wij het Fietspad Tiengemetenpad fase 2: Spuiweg-veerweg-Havendijk aan. Wij verhogen het bestaande investeringskrediet van €175.000 met €175.000 naar €350.000. Hierop brengen wij in mindering een te ontvangen provinciale subsidie van €175.000. Per saldo is de mutatie van het krediet nihil	0	0	0	0
 Fietsroute noodr HW 's-Gr OBL Buitenzomerlanden	Wij verhogen het investeringskrediet met de subsidie die wij voor dit project van de provincie ontvangen (€350.000). Per saldo is geen sprake van een effect op de exploitatie.	0	0	0	0

(bedragen x €1.000)

GRP aanleg parkeerplaatsen Nieuw-Beijerland(K)	Dit project combineert de herinrichting van de openbare ruimte rondom de gerenoveerde en uitgebreide supermarkt met een noodzakelijke rioolvervanging op een aangrenzend deel van de Kerkstraat, waarbij tegelijk klimaatadaptieve maatregelen worden genomen. Met het combineren van deze projecten wordt de gehele Kerkstraat, als centrale dorps-as met voorzieningen, integraal heringericht. De supermarkt levert een financiële bijdrage, zoals overeengekomen in de anterieure exploitatie overeenkomst die met de supermarkt is gesloten ten behoeve van uitbreiding van de parkeergelegenheid. Een aantal investeringskredieten worden hierbij samengevoegd/gecombineerd. Per saldo is geen sprake van extra exploitatie-lasten.	-35	0	0	0
Herinrichting Kerkstraat Nieuw-Beijerland	Dit project combineert de herinrichting van de openbare ruimte rondom de gerenoveerde en uitgebreide supermarkt met een noodzakelijke rioolvervanging op een aangrenzend deel van de Kerkstraat, waarbij tegelijk klimaatadaptieve maatregelen worden genomen. Met het combineren van deze projecten wordt de gehele Kerkstraat, als centrale dorps-as met voorzieningen, integraal heringericht. De supermarkt levert een financiële bijdrage, zoals overeengekomen in de anterieure exploitatie overeenkomst die met de supermarkt is gesloten ten behoeve van uitbreiding van de parkeergelegenheid. Een aantal investeringskredieten worden hierbij samengevoegd/gecombineerd. Per saldo is geen sprake van extra exploitatie-lasten.	218	0	0	0
Korteweg A29 Zuid Beijerland	Wij verhogen het krediet met het subsidiebedrag (€200.000) dat wij hiervoor van de provincie ontvangen. Het krediet en de bijdrage van de provincie dienen op grond van de verslaggevingsregels apart geraamd te worden.	0	0	0	0
Realisatie Tiengemetenpad(K)	Wij verhogen het investeringskrediet met de subsidie die wij voor dit project van de provincie ontvangen (€25.000). Per saldo is geen sprake van een effect op de exploitatie.	0	0	0	0
Riool renovatie Kerkstraat en Gr. Sabinastraat(K)	Dit project combineert de herinrichting van de openbare ruimte rondom de gerenoveerde en uitgebreide supermarkt met een noodzakelijke rioolvervanging op een aangrenzend deel van de Kerkstraat, waarbij tegelijk klimaatadaptieve maatregelen worden genomen. Met het combineren van deze projecten wordt de gehele Kerkstraat, als centrale dorps-as met voorzieningen, integraal heringericht. De supermarkt levert een financiële bijdrage, zoals overeengekomen in de anterieure exploitatie overeenkomst die met de supermarkt is gesloten ten behoeve van uitbreiding van de parkeergelegenheid. Een aantal investeringskredieten worden hierbij samengevoegd/gecombineerd. Per saldo is geen sprake van extra exploitatie-lasten.	-183	0	0	0
Ruiming begraafplaatsen Hoeksche Waard	In de begroting is een investeringskrediet opgenomen voor de begraafplaats Mijnsheerenland van € 390.865. Dit krediet is niet volledig nodig. Wij ramen dit krediet af met €80.000 en zetten dit in ter dekking van een nieuw investeringskrediet voor het ruimen van begraafplaatsen.	80	0	0	0
Eindtotaal		0	0	0	0

Bijlage 2: Begrotingswijziging Zomerrapportage

Onderstaande tabel bevat de begrotingswijziging behorend bij deze Zomerrapportage, bestaande uit de mutaties in budgetten, reserves en investeringskredieten uit de programma's in hoofdstuk 3 en de administratieve wijzigingen uit bijlage 1.

Exploitatie

(bedragen x € 1.000)

Soort	Programma	Taakveld	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023	
Baten	0. Bestuur en ondersteuning	0.1 Bestuur	44	0	0	0	
		0.2 Burgerzaken	-20	-20	-20	-20	
		0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-9	-9	-9	-9	
		0.8 Overige baten en lasten	-100	-100	-100	-100	
	1. Veiligheid	1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-73	-73	-73	-73	
		1.2 Openbare orde en veiligheid	-0	16	16	16	
	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	8	8	8	8	
		2.2 Parkeren	20	21	21	21	
		2.5 Openbaar vervoer	-19	-19	-19	-19	
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	735	115	65	-17	
		7.2 Riolering	0	-0	-0	-0	
	3. Economie	3.1 Economische ontwikkeling	40	0	0	0	
		3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-32	-32	-32	-32	
	4. Onderwijs	4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	199	199	199	199	
	5. Sport, cultuur en recreatie	5.2 Sportaccommodaties	787	787	787	787	
	6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-884	-884	-884	-884	
		6.3 Inkomensregelingen	11.185	246	246	246	
		6.4 Begeleide participatie	-1.456	-1.441	-1.441	-1.441	
		6.5 Arbeidsparticipatie	20	20	20	20	
		6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-67	28	28	28	
	7. Volksgezondheid en milieu	7.1 Volksgezondheid	0	0	0	0	
		7.4 Milieubeheer	492	0	0	0	
	8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			3.303	1.148	1.000	1.768
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien	0.5 Treasury	-37	-707	-707	-707	
		0.61 OZB woningen	0	0	17	46	
		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	2.031	4.121	4.917	4.743	
Totaal Baten		16.167	3.422	4.037	4.579		

(bedragen x € 1.000)

Lasten	0. Bestuur en ondersteuning		0.1 Bestuur	445	492	-8	325
			0.2 Burgerzaken	62	39	8	31
			0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-2	-2	-2	-2
			0.8 Overige baten en lasten	-166	-161	-161	-161
	1. Veiligheid		1.1 Crisisbeheersing en brandweer	35	-16	-16	-16
			1.2 Openbare orde en veiligheid	-155	-136	-136	-136
	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte		2.1 Verkeer en vervoer	-1.198	-220	-224	-229
			2.2 Parkeren	-20	-5	-5	-5
			2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0
			2.4 Economische havens en waterwegen	-693	0	-1	-1
			2.5 Openbaar vervoer	54	54	53	53
			5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-128	775	925	1.007
			7.2 Riolering	581	575	574	574
			7.3 Afval	24	24	24	24
			7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-27	23	23	23
	3. Economie		3.1 Economische ontwikkeling	-190	-190	-190	-40
			3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-3	-1	-1	-1
			3.4 Economische promotie	-8	0	0	0
	4. Onderwijs		4.1 Openbaar basisonderwijs	-60	0	0	0
			4.2 Onderwijshuisvesting	-3	43	43	43
			4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	317	89	89	89
	5. Sport, cultuur en recreatie		5.2 Sportaccommodaties	-1.905	-1.915	-1.914	-1.914
			5.6 Media	30	30	30	30
			5.1 Sportbeleid en activering	-1	0	0	0
	6. Sociaal Domein		6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	1.980	1.937	2.110	1.944
			6.2 Wijkteams	-70	-114	-114	-91
			6.3 Inkomensregelingen	-10.993	-266	-266	-266
			6.4 Begeleide participatie	208	12	-104	-68
			6.5 Arbeidsparticipatie	40	-46	4	4
			6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.315	-1.767	-1.988	-2.101
			6.81 Geëscaleerde zorg 18+	-82	-60	-60	-60
	7. Volksgezondheid en milieu		7.1 Volksgezondheid	-144	-140	-140	-140
			7.4 Milieubeheer	-331	-639	-206	-155
8. Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening			-1.022	362	1	-1.307	
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien		0.4 Overhead	-699	-997	-612	-463	
		0.64 Belastingen overig	0	67	67	67	
		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-2.527	-2.686	-2.687	
		0.8 Overige baten en lasten	2.061	1.102	606	383	
Totaal Lasten			-13.378	-3.581	-4.278	-5.245	

(bedragen x € 1.000)

Onttrekkingen						
reserves	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	1.123	-8	-8	-2
		2.4 Economische havens en waterwegen	693	0	1	1
		2.5 Openbaar vervoer	-93	-93	-93	-93
		5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	126	-94	-94	-94
		7.5 Begraafplaatsen en crematoria	50	0	0	0
	3. Economie	3.3 Bedrijventoeket en bedrijfsregelingen	-8	-8	-8	-8
		3.4 Economische promotie	-9	-2	-2	-2
	4. Onderwijs	4.2 Onderwijshuisvesting	60	0	0	0
		4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2	-2	-2	-2
	5. Sport, cultuur en recreatie	5.6 Media	-100	0	0	0
	5.1 Sportbeleid en activering	32	0	0	0	
6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	161	65	4	4	
7. Volksgezondheid en milieu	7.4 Milieubeheer	247	346	226	182	
ordening			374	-37	44	384
Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien		0.4 Overhead	85	159	-80	-175
Totaal Onttrekkingen reserves			2.740	325	-13	195
Stortingen reserves	2. Verkeer, vervoer en openbare ruimte	2.1 Verkeer en vervoer	-133	0	0	0
	6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-100	0	0	0
	ordening		-1.284	-226	144	205
	Algemene dekkingsmiddelen, overhead, Vpb en onvoorzien		0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-5	-5	-5
Totaal Stortingen reserves			-1.522	-231	139	205
Eindtotaal			4.007	-65	-115	-267

Investerings

(bedragen x € 1.000)

Omschrijving investering	Mutatie 2020	Mutatie 2021	Mutatie 2022	Mutatie 2023
Achterdijk s'-Gravendeel	-68	0	0	0
Begraafplaats Mijnsheerenland	-80	0	0	0
Beschoeiingen 2020 Hoeksche Waard	1.309	0	0	0
Beschoeiingen Admiraaltje OBL	-28	0	0	0
Beschoeiingen Binnenpad Oost OBL	-70	0	0	0
Beschoeiingen Binnenpad West OBL	-66	0	0	0
Beschoeiingen Diepenhorstsingel Oost OBL	-35	0	0	0
Beschoeiingen Gorzenhoek OBL	-25	0	0	0
Beschoeiingen Laningpark OBL	-222	0	0	0
Beschoeiingen Singel Griendwerker OBL	-48	0	0	0
Beschoeiingen Singel langs de IJsbahn OBL	-37	0	0	0
Beschoeiingen Singel Louis Pasteurstraat OBL	-72	0	0	0
Beschoeiingen Singel Scholengemeenschap OBL	-62	0	0	0
Beschoeiingen Sloot Begraafplaats OBL	-94	0	0	0
Beschoeiingen Sloot Spuidijk OBL	-212	0	0	0
Beschoeiingen Spuidijk Fazant OBL	-36	0	0	0
Beschoeiingen Spuidijk Klipper OBL	-43	0	0	0
Beschoeiingen Uitbr. "de Boezem" sloot zijde OBL	-158	0	0	0
Beschoeiingen Vijver Masterfoods OBL	-58	0	0	0
Beschoeiingen Vijver Randweg OBL	-44	0	0	0
Fietspad Oudeland Strijen	0	0	0	0
Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bl d oversteek	0	0	0	0
Fietspad scholierenroute Str-Oud-Bl d vrij fietspad	0	0	0	0
Fietspad Strijensas - Buitensluis STR	0	0	0	0
Fietspad Tiengemetepad Hogendk-Eendrachtsweg	47	0	0	0
Fietspad Tiengemetepad Spuiweg-Veerdk-Havenkd	0	0	0	0
Fietsroute noordr HW 's-Gr OBL Buitenzomerlanden	0	0	0	0
Gebouwen HW Werkt	0	-30	-30	0
Groeneweg Putterhoek reconstructie	-100	0	0	0
Grondaankoop deel fietspad Buitenzomerlanden	75	0	0	0
GRP aanleg parkeerplaatsen Nieuw-Beijerland(K)	-35	0	0	0
Hekwerken Oude Tol	30	0	0	0
Herinr. gebied kinderboerderij (B18/i18) OBL	103	0	0	0
Herinrichting centrumgebied s'-Gravendeel	450	0	0	0
Herinrichting Kaai STR	-40	0	0	0
Herinrichting Kerkstraat Nieuw Beijerland	218	0	0	0
Installaties 2019 WIHW	-50	0	0	0

(bedragen x € 1.000)

Installaties HW Werkt	0	-30	-30	-30
Invest.gebouw Kinderboerderij (B18/I18) OBL	-25	0	0	0
Korteweg A29 Zuid Beijerland	0	0	0	0
Machines 2019 WIHW	-50	0	0	0
Machines HW Werkt	0	0	-50	-50
Oranjewijk deel GRP investering	200	0	0	0
Overige materiele vaste activa (automatisering)	0	-80	-80	0
Personenauto's HW Werkt	0	-50	-40	-40
Realisatie Tiengemetepad(K)	25	0	0	0
Rioolrenovatie Kerkstraat en Gr. Sabinastraat(K)	-183	0	0	0
Ruiming begraafplaatsen Hoeksche Waard	80	0	0	0
Steiger Pol derdijk Maasdam	25	0	0	0
Stel post gebouwen Werkbedrijf 2020	-30	0	0	0
Stel post installaties Werkbedrijf 2020	-30	0	0	0
Stel post machines Werkbedrijf 2020	-25	0	0	0
Stel post overige mva Werkbedrijf 2020	-80	0	0	0
Telefonieplatform HW	0	0	-300	0
Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 - gebouw	127	0	0	0
Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 - installaties	99	0	0	0
Verbouwing Jan vd Heydenstraat 2019 - meubilair / inventaris	162	0	0	0
Voorber.kred.voorzien.Hoecken CRS	110	0	0	0
Zorgplicht kunstgrasvelden	254	0	0	0
Zwemvoorziening Oude Tol (B16/I16) OBL	21	0	0	0
Eindtotaal	1.229	-190	-530	-120

Postbus 2003
3260 EA Oud-Beijerland

Bezoekadressen

Kijk op www.gemeentehw.nl

 14 0186 | 088 - 647 36 47

 info@gemeentehw.nl

 www.gemeentehw.nl

 [gemeenteHW](https://www.facebook.com/gemeenteHW)

 [@gemeenteHW](https://twitter.com/gemeenteHW)

 [@gemeenteHW](https://www.instagram.com/gemeenteHW)

